

Návrh na zlepšení vnitřního kontrolního systému v obci Slavičín

Bc. Darina Kalíková

Diplomová práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Darina Kalíková**
Osobní číslo: **M22039**
Studijní program: **N0412A050011 Finance**
Specializace: **Finanční kontrola**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Návrh na zlepšení vnitřního kontrolního systému v obci Slavičín**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši zaměřenou na problematiku hospodaření, finanční kontroly a vnitřního kontrolního systému obce.

II. Praktická část

- Provedte analýzu hospodaření a stávajícího vnitřního kontrolního systému obce Slavičín.
- Vypracujte návrh na zlepšení vnitřního kontrolního systému v obci Slavičín.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ELDER, Randal J.; BEASLEY, Mark S.; HOGAN, Chris E. a ARENS, Alvin A. *Auditing and assurance services: international perspectives*. 17th ed. Harlow: Pearson, 2020. ISBN 9781292311982.
CHAMBERS, Richard F. *Lessons learned on the audit trail*. Altamonte Springs: The Institute of Internal Auditors Research Foundation, 2014. ISBN 9780894139031.
KRÁLÍČEK, Vladimír a MOLÍN, Jan. *Vnější a vnitřní kontrola z pohledu managementu*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-557-3.
MÁČE, Miroslav. *Manažerské účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-2003-1.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Eliška Kozubíková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **5. února 2024**
Termín odevzdání diplomové práce: **19. dubna 2024**

L.S.

---

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípoště-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použítou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: Darina Kalíková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Hlavním cílem diplomové práce je vypracování návrhu na zlepšení vnitřního kontrolního systému v obci Slavičín. Diplomová práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část je zpracována metodou literární rešerše, která objasňuje problematiku hospodaření, finanční kontroly a vnitřního kontrolního systému obce. V praktické části je nejprve představena vybraná obec a poté analyzováno hospodaření a stávající vnitřní kontrolní systém obce. Na základě výsledků vyplývajících z analýz je následně vypracován návrh na zlepšení systému vnitřní kontroly, zahrnující vytvořené metodické pokyny. Součástí je také vytvořený formulář pro výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy municipální jednotky.

Klíčová slova: obec, hospodaření obce, finanční kontrola, vnitřní kontrolní systém, vnitřní předpisy

ABSTRACT

The main objective of the thesis is to develop a proposal to improve the internal control system in the municipality of Slavičín. The thesis is divided into two parts. The theoretical part is prepared using the method of literature search, which explains the issues of management, financial control and internal control system of the municipality. In the practical part, the selected municipality is first introduced and then the management and the existing internal control system of the municipality is analysed. Based on the results of the analyses, a proposal for improving the internal control system is subsequently developed, including methodological guidelines. It also includes a form for calculating selected indicators of the financial analysis of the municipal unit.

Keywords: municipality, municipal management, financial control, internal control system, internal regulations

Tímto bych ráda poděkovala Ing. Elišce Kozubíkové, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce a cenné rady, které přispěly k jejímu vypracování. Mé poděkování patří i vedoucímu ekonomického odboru Městského úřadu ve Slavičíně za jeho ochotu a poskytnuté informace.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	13
1.1 POSTAVENÍ OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	14
1.1.1 Působnost obce.....	15
1.2 ORGÁNY OBCE	16
1.2.1 Zastupitelstvo obce.....	16
1.2.2 Rada obce	17
1.2.3 Starosta.....	17
1.2.4 Obecní úřad	17
1.3 ROZPOČET OBCE.....	17
1.3.1 Rozpočtová skladba	18
1.3.2 Rozpočtový proces	19
1.3.3 Příjmy obecního rozpočtu	20
1.3.4 Výdaje obecního rozpočtu.....	21
1.3.5 Rozpočtová odpovědnost	21
1.4 FINANČNÍ ANALÝZA MUNICIPALNÍ JEDNOTKY	22
1.4.1 Specifika finanční analýzy municipální jednotky	22
1.4.2 Absolutní ukazatele	23
1.4.3 Poměrové ukazatele	24
1.4.4 Monitoring hospodaření ÚSC	25
2 FINANČNÍ KONTROLA NA ÚROVNI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	27
2.1 PRINCIP 3E VE VEŘEJNÉM SEKTORU	28
2.2 SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY	29
2.3 KONTROLA PODLE ZÁKONA O OBCÍCH	29
3 VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM	31
3.1 ŘÍDÍCÍ KONTROLA	32
3.1.1 Předběžná kontrola.....	32
3.1.2 Průběžná kontrola.....	33
3.1.3 Následná kontrola.....	33
3.2 INTERNÍ AUDIT	33
3.3 VNITŘNÍ ORGANIZAČNÍ SMĚRNICE.....	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
4 CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLAVIČÍN	38
4.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEL MĚSTA SLAVIČÍN	38

4.2	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MĚSTA SLAVIČÍN	38
5	FINANČNÍ ANALÝZA MĚSTA SLAVIČÍN	40
5.1	ANALÝZA MAJETKOVÉ A FINANČNÍ STRUKTURY MĚSTA	40
5.1.1	Analýza majetkové struktury města	40
5.1.2	Analýza finanční struktury města.....	43
5.2	ANALÝZA NÁKLADŮ A VÝNOSŮ MĚSTA	45
5.2.1	Analýza nákladů města	45
5.2.2	Analýza výnosů města.....	47
5.3	ANALÝZA PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ MĚSTA	49
5.3.1	Analýza příjmů města	49
5.3.2	Analýza výdajů města	51
5.3.3	Saldo příjmů a výdajů	52
5.4	ANALÝZA VYBRANÝCH FINANČNÍCH UKAZATELŮ	53
5.4.1	Ukazatele autarkie	54
5.4.2	Ukazatele likvidity	54
5.4.3	Ukazatele aktivity.....	55
5.4.4	Ukazatele financování	56
5.4.5	Monitorující ukazatele	56
5.4.6	Vybrané informativní ukazatele	57
5.5	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY	58
6	ANALÝZA STÁVAJÍCÍHO VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU MĚSTA SLAVIČÍN	60
6.1	ŘÍDÍCÍ KONTROLA	61
6.1.1	Předběžná řídicí kontrola	61
6.1.2	Průběžná řídicí kontrola	64
6.1.3	Následná řídicí kontrola	64
6.1.4	Řídicí kontrola v příspěvkových organizacích.....	65
6.2	VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA	65
6.3	PODPISOVÝ ŘÁD PRO ÚČETNÍ A FINANČNÍ KONTROLU.....	66
6.4	ZHODNOCENÍ ANALÝZY STÁVAJÍCÍHO VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU	67
7	NÁVRH NA ZLEPŠENÍ VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU VE MĚSTĚ SLAVIČÍN	68
7.1	NÁVRH VNITŘNÍCH PŘEDPISŮ	68
7.1.1	Aktualizace metodického pokynu Systém finanční kontroly.....	69
7.1.2	Metodický pokyn č. 2/2024 Kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti	71
7.1.3	Metodický pokyn č. 3/2024 Řízení a minimalizace rizik.....	77
7.2	VÝPOČET VYBRANÝCH UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY MUNICIPALNÍ JEDNOTKY	85
	ZÁVĚR	91
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	93

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	98
SEZNAM OBRÁZKŮ	99
SEZNAM TABULEK.....	100
SEZNAM GRAFŮ	101
SEZNAM PŘÍLOH.....	102

ÚVOD

Diplomová práce se zabývá problematikou vnitřního kontrolního systému obce Slavičín. Důležitost systému vnitřní kontroly, jakožto součásti systému finanční kontroly, vyplývá ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Ten ukládá povinnost vytvořit vnitřní kontrolní systém uvnitř orgánů veřejné správy. Cílem diplomové práce je vypracování návrhu na zlepšení vnitřního kontrolního systému v obci Slavičín, a to na základě výsledků analýzy hospodaření a stávajícího vnitřního kontrolního systému dané obce.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část vychází z literární rešerše zaměřené na problematiku hospodaření, finanční kontroly a vnitřního kontrolního systému obce. Hospodařením územních samosprávných celků se zabývá první kapitola teoretické části, jejíž úvod je věnován definici obce a vymezení obecních orgánů. Následuje charakteristika rozpočtu obce, rozpočtové skladby a detailní popis rozpočtového procesu. Součástí je rovněž rozbor příjmové a výdajové strany rozpočtu. Celá kapitola týkající se hospodaření je poté zakončena výkladem o finanční analýze municipální jednotky. Druhá kapitola je orientována na oblast finanční kontroly. Ve vztahu k ní zde teorie mimo jiné pojednává o principu 3E, rozdělení systému finanční kontroly a kontrole v obcích. V návaznosti na kontrolní systém je pak vysvětleno fungování systému vnitřní kontroly.

V praktické části je nejprve představena vybraná obec, a to včetně její organizační struktury. Další kapitola se poté zabývá finanční analýzou obce za období 2018–2022. Ta zahrnuje analýzu účetních výkazů, mimo jiné i pomocí horizontální a vertikální analýzy, analýzu příjmů a výdajů a analýzu vybraných finančních ukazatelů. Následně je analýze podroben stávající vnitřní kontrolní systém obce, přičemž se zjišťuje jeho úroveň a případné nedostatky. Na základě výsledků vyplývajících z analýz je pak vypracován návrh na zlepšení systému vnitřní kontroly. Návrhová část spočívá zejména v tvorbě metodických pokynů, které by měly přispět k zefektivnění vnitřní kontroly v obci. Konkrétně se jedná o vytvoření metodického pokynu stanovujícího kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, metodického pokynu k řízení a minimalizaci rizik a aktualizaci metodického pokynu Systém finanční kontroly. Součástí návrhu je i vytvoření formulářů pro výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy municipální jednotky, neboť obec tyto ukazatele k hodnocení svého hospodaření vůbec nevyužívá.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Na všechny územní samosprávné celky se vztahuje povinnost vytvořit vnitřní kontrolní systém, který monitoruje dodržování principů hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti při hospodaření s veřejnými prostředky. Cílem diplomové práce je tedy posoudit hospodaření a současný stav vnitřního kontrolního systému obce Slavičín a vypracovat návrh na jeho zlepšení. Správné nastavení systému kontroly je totiž požadováno ze zákona.

Teoretická část je zpracována metodou literární rešerše, která se zaměřuje na problematiku hospodaření, finanční kontroly a vnitřního kontrolního systému obce. K jejímu zpracování je využito legislativních dokumentů, ale i jiných zdrojů, a to jak tuzemských, tak zahraničních.

Praktická část je rozdělena na analytickou a návrhovou část. V rámci analytické části je nejprve zhodnoceno hospodaření vybrané obce za období 2018–2022, a to na základě provedené finanční analýzy. Zdrojem dat pro provedení finanční analýzy jsou účetní závěrky dostupné na informačním portálu Ministerstva financí a zveřejněné závěrečné účty obce. K analýze současného stavu vnitřního kontrolního systému obce jsou poté využity vnitřní předpisy obce, zejména metodické pokyny. Kromě toho je analýza založena i na rozhovorech s vedoucím ekonomického odboru Městského úřadu ve Slavičíně a jím poskytnutých informacích.

Samotný návrh na zlepšení vnitřního kontrolního systému v obci vychází z teoretických metod. Tato část diplomové práce je soustředěna především na tvorbu metodických pokynů z oblasti vnitřního kontrolního systému a na vypracování formulářů pro výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy municipální jednotky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Pravidla finančního hospodaření územních samosprávných celků jsou obsahem zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Ta upravují postavení, tvorbu, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, tj. obcí a krajů. Zákon stanovuje pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků (ÚSC) a mimo jiné se zabývá i problematikou zakládání či zřizování právnických osob územních samosprávných celků (Česko, 2000).

Dle tohoto zákona jsou rozpočty ÚSC tvořeny rozpočty krajů, obcí a dobrovolných svazků obcí (Česko, 2000). Mrkývka a kol. (2020, s. 112) uvádí, že do tohoto systému jsou zahrnuty rovněž rozpočty statutárních měst, rozpočet hlavního města Prahy a rozpočty městských obvodů či městských částí. Lze je označit za decentralizované peněžní fondy, které se vytvářejí a rozdělují, a které fungují na principu nedobrovolnosti, neekvivalentnosti a nenávratnosti.

Jak již bylo zmíněno výše, o principu rozpočtového hospodaření pojednává zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ale mimo něj také zákon č. 128/2000 Sb. o obcích a zákon č. 129/2000 Sb. o krajích. Právě poslední dva zmíněné zákony poukazují na jednu z charakteristik rozpočtového hospodaření, a sice, že obec i kraj disponují vlastním majetkem a jsou oprávněni mít vlastní finanční prostředky, které soustřeďují v rozpočtu obce a kraje a v účelových peněžních fondech (Česko, 2000). Mrkývka a kol. (2020, s. 113) upozorňují, že je nutné, aby rozpočet obce a kraje, coby základní nástroj finančního hospodaření ÚSC, vyjadřoval veškeré finanční vztahy, které ke svému ekonomickému okolí územní samosprávné celky mají. Zároveň tyto vztahy ÚSC mají k rozpočtu státu, k rozpočtům státních fondů a k jiným subjektům včetně občanů.

S touto oblastí je velmi úzce spojován též zákon o rozpočtovém určení daní. Autoři v souvislosti s tímto zákonem zmiňují fakt, že se výnos jednotlivých daní dělí mezi stát a územně samosprávné celky (a další subjekty) (Mrkývka a kol., 2020, 113-114). Zákon pak stanovuje podíl územních samosprávných celků na výnosu daní.

Dle Otrusinové a Kubíčkové (2011, s. 10) lze pojem finanční hospodaření chápat jako dodržování platných právních předpisů, včetně metodických postupů. Mezi ty nejdůležitější z oblasti hospodaření veřejného sektoru lze, kromě již výše zmíněných, dále zařadit:

- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,

- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích,
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě,
- Vyhlášku MF ČR č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě.

Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 10-11) upozorňují na to, že pojem finanční hospodaření neznamená totéž, co finanční řízení. Jde o dva pojmy, jejichž význam se v praxi sice prolíná, avšak svým obsahem jsou zcela odlišné. Zatímco finanční hospodaření spočívá v respektování platné legislativy, finanční řízení se naopak zaměřuje zejména na efektivnost fungování organizace, přičemž využívá celou řadu nástrojů jako například finanční analýzu, metody manažerského účetnictví, plánování, kontrolní systémy apod.

Tato kapitola pouze nastiňuje problematiku hospodaření územních samosprávných celků, jednotlivé body však budou detailněji rozpracovány v následujících podkapitolách.

1.1 Postavení obcí v České republice

Jak uvádí Pečinka (2023, s. 31), obec je dle čl. 99 Ústavy ČR základní jednotkou územní samosprávy. Obce spolu s kraji, jakožto vyššími územními samosprávnými celky, tvoří soustavu územní samosprávy jako součásti systému veřejné správy. Obec je zároveň definována jako společenství občanů oprávněných rozhodovat o věcech místní samosprávy. Mimoto tvoří územní celek, který je vymezen hranicí jejího území.

Pečinka (2023, s. 31-32) dále na základě zákona o obcích vymezuje obec jako veřejnoprávní korporaci disponující majetkem a finančními prostředky, s nimiž hospodář za zákonem stanovených podmínek. Dodává, že poslání obce spočívá zejména v péči o všestranný rozvoj jejího území a o potřeby jejích občanů.

Larkin a DiTommaso (2020, s. 3) poté hovoří o obci jako o neziskové organizaci, která je svou charakteristikou odlišná od jiných organizací. Sdělují, že jsou jim obvykle poskytovány prostředky bez nutnosti navrácení zpět a že nejsou založeny za účelem dosahování zisku.

Současná úprava obecního zřízení člení obec do několika typů. Za primární typologii pokládá diferencování obcí mezi obce, městyse, města a statutární města (Česko, 2000). Kopecký (2021, s. 7) doplňuje tento výčet ještě o hlavní město Prahu, pro níž platí zvláštní zákon.

Obcí se zpravidla rozumí obec označována jako venkovská či vesnická. Zákon o obcích tak v tomto případě užívá termín obec nejen pro všechny základní územní samosprávné celky, ale také pro výše zmíněné sídelní útvary nazývané jako vsi či vesnice (Malast, 2016, s. 284).

Městem je obec, která má alespoň 3000 obyvatel a pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. **Městyssem** je obec, o níž tak bude stanoveno i bez splnění podmínky minimálního počtu obyvatel (Česko, 2000).

Statutární města jsou taxativním výčtem vyjmenována v § 4 obecního zřízení. Od zbylých obcí se liší jak v možnosti zřizování městských částí, tak i v terminologii používané v souvislosti s označováním některých orgánů. Pro obecní (městský) úřad se užívá pojem magistrát, pro starostu statutárního města pojem primátor (Malast, 2016, s. 288).

Hlavní město Praha má postavení hlavního města České republiky, ale zároveň se považuje za obec a kraj. Člení se na městské části, ty však nelze pokládat za samostatný stupeň územní samosprávy (Kopecký, 2021, s. 108).

1.1.1 Působnost obce

Obec vykonává řadu úkolů, které jsou vymezeny rámcem tzv. působnosti obce. Působnost obce je formulována jako „*právně vymezený okruh společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, v nichž obec realizuje svoji pravomoc*“ (Průcha, 2023, s. 104-105). Pravomocí se pak rozumí souhrn oprávnění a právních povinností, kterými obec disponuje nebo je získá, pro potřeby plnění úkolů. Dle platné právní úpravy se u obcí zohledňuje působnost dvojího typu, a sice působnost samostatná a působnost přenesená (Průcha, 2023, s. 104-105; Česko, 2000).

Samostatná působnost je obsahovou náplní samosprávy (Malast, 2016, s. 266). Záležitosti v zájmu obce a občanů obce, nejsou-li svěřeny krajům nebo nejedná-li se o přenesenou působnost orgánů obce, spravuje obec samostatně. Do samostatné působnosti mohou zasahovat orgány státu a orgány krajů, ale jen v případě, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, jenž je stanoven zákonem (Česko, 2000).

Přenesenou působností lze nazvat působnost územních samosprávných celků při výkonu státní správy. Přenesená působnost představuje tzv. dekoncentraci státní správy, jejíž výkon je určen zvláštními zákony a je přenesen na subjekty odlišné od státu (Řezníčková, 2019, s. 13). Dle objemu přenesené státní správy rozdělují Mrkývka a kol. (2020, s. 105), prostřednictvím příslušného zákona, obce na tři úrovně. Základní minimum státní správy

vykonávají všechny obce v České republice, větší objem přenesené působnosti mají obce s pověřenými obecními úřady a nejvíce státní správy pak vykonávají obce s rozšířenou působností.

1.2 Orgány obce

Obec vystupuje navenek skrze své orgány, jimiž jsou dle zákona o obcích zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a obecní úřad. Nejdůležitějším a zároveň jediným orgánem obce, o kterém pojednává Ústava ČR, je obecní zastupitelstvo. Dalšími orgány, byť ne prvotními, jsou komise a výbory, jež se prezentují jako iniciativní a poradní orgány orgánů obce. Komise jsou zřízeny obecní radou, výbory zastupitelstvem (Česko, 2000).

1.2.1 Zastupitelstvo obce

Obecní zastupitelstvo je nejvyšším orgánem každé obce. Má pravomoc rozhodovat ve věcech spadajících do samostatné působnosti. Je mu tedy vyhrazeno vydávat obecně závazné vyhlášky obce, schvalovat rozpočet, rozhodovat o vyhlášení místního referenda, zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky nebo rozhodovat o založení či rušení právnických osob. Mimo jiné volí z řad svých členů starostu, místostarostu a radní. Veškeré pravomoci zastupitelstva obce jsou vyjmenovány v § 84 a § 85 zákona o obcích (Kopecký, 2023, s. 119).

Členové obecního zastupitelstva jsou do své funkce voleni přímo občany obce, přičemž jejich počet závisí na velikosti územního obvodu a počtu obyvatel obce. Obce s počtem obyvatel menším než 500 musí mít minimálně 5 členů zastupitelstva a maximálně 15 členů zastupitelstva. Naopak obce, které mají více než 150 000 obyvatel, musí mít v zastupitelstvu minimálně 35 členů a maximálně 55 členů (Lajtkepová, 2021, s. 71). Lochmannová (2020, s. 32) dodává, že obecní zastupitelstvo je voleno vždy na období 4 let.

Zasedání zastupitelstva obce probíhá dle potřeby, avšak minimálně třikrát do měsíce. Aby nebyl omezen přístup veřejnosti, uskutečňují se tato jednání výhradně v územním obvodu obce. Svolání a obvyklé řízení zasedání obecního zastupitelstva spadá do kompetence starosty. Starosta svolává zasedání zastupitelstva obce i na žádost alespoň 1/3 členů zastupitelstva nebo hejtmána kraje. Toto zasedání pak musí proběhnout do 21 dnů od okamžiku doručení žádosti obecnímu úřadu. Zastupitelstvo obce se usnáší nadpoloviční většinou všech jeho členů. K platnému usnesení zastupitelstva obce je pak vyžadován souhlas nadpoloviční většiny všech jeho členů (Sdružení místních samospráv ČR, 2024).

1.2.2 Rada obce

Rada obce je zákonem o obcích vymezena jako výkonný orgán obce, který v oblasti samostatné působnosti podléhá obecnímu zastupitelstvu. V oblasti přenesené působnosti rozhoduje, jen pokud tak určí zákon. Přenesenou působnost rada obce vykonává zejména v podobě vydávání nařízení. Mimoto jí dále přísluší zabezpečovat plnění rozpočtu, na základě usnesení zastupitelstva provádět rozpočtová opatření, stanovovat počet zaměstnanců v obecním úřadu a v organizačních složkách obce, ale také schvalovat účetní závěrku. Úplný výčet povinností rady obce upravuje příslušný zákon (Česko, 2000).

Počet členů obecní rady je vždy lichý a nesmí být větší než 1/3 všech členů zastupitelstva. Rada obce může být složena z 5 až 11 členů, mezi něž patří starosta, místopředseda a další členové. Rada obce se nezřizuje, je-li počet členů zastupitelstva menší než 15 (Peková a kol., 2019, s. 253-254). Ke schůzím rady obce obvykle dochází dle potřeby a na rozdíl od jednání zastupitelstva zde není umožněn přístup veřejnosti. Rada obce se usnáší většinou hlasů svých členů (Průcha, 2023, s. 107).

1.2.3 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek, přičemž v době jeho nepřítomnosti tuto funkci zastává místopředseda. Ze své činnosti je odpovědný zastupitelstvu obce. Má na starost řízení a kontrolu zaměstnanců obecního úřadu, musí připravovat, svolávat a řídit schůze zastupitelstva obce i schůze rady obce, odpovídá za vykonání auditu hospodaření obce a v neposlední řadě je jeho povinností komunikovat s nadřízenými orgány a institucemi (Lochmannová, 2020, s. 32).

1.2.4 Obecní úřad

Obecní úřad zabezpečuje plnění úkolů obce v samostatné, ale i přenesené působnosti. Zpravidla bývá rozčleněn na odbory a oddělení. Je utvořen starostou, místopředsedou a dalšími zaměstnanci, včetně tajemníka. Starosta stojí vždy v jeho čele. Obecní úřad zřizuje úřední desku, která musí být umístěna na veřejně přístupném místě. Obvykle je tímto místem samotná budova obecního úřadu (Průcha, 2023, s. 108).

1.3 Rozpočet obce

Rozpočet obce je definován jako finanční plán, jehož úlohou je řídit financování provozu obce. Při jeho zpracování se obec opírá o střednědobý výhled rozpočtu. Jak rozpočet, tak

i střednědobý výhled, zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů pokládá za důležité nástroje finančního hospodaření (Česko, 2000). Dle Mrkývky a kol. (2020, s. 115) se rozpočtový rok ztotožňuje s kalendářním rokem a je pojmenován jako fiskální rok. S fiskální odpovědností je též spojena zásada vyrovnanosti rozpočtu, která však nemusí vždy platit. Vedle vyrovnaného rozpočtu je možné sestavit rozpočet přebytkový nebo deficitní.

Rozpočet obce zahrnuje příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace, včetně vytváření a užití peněžních fondů, neprobíhají-li mimo rozpočet. Navzdory tomu, že rozpočet představuje klíčový nástroj pro finanční plánování a řízení finančních činností obcí, mají obce možnost zakládat i jiné peněžní fondy dle svých potřeb (Hejduková, 2015, s. 43).

Lee a kol. (2013, s. 14) pohlíží na rozpočet jako na dokument nebo sbírku dokumentů mapující finanční situaci a budoucí plány organizace. Uvádí, že jeho obsahem jsou detaily o příjmech, výdajích, činnostech a cílech.

Buchta (2016, s. 48) se k problematice rozpočtu připojuje s výčtem zásad, jež se uplatňují v rozpočtovém hospodaření:

- *„zásada každoročního sestavování a schvalování,*
- *zásada reálnosti a pravdivosti,*
- *zásada jednotnosti a úplnosti,*
- *zásada dlouhodobé vyrovnanosti,*
- *zásada efektivnosti, hospodárnosti a účinnosti,*
- *zásady publicity“* (Buchta, 2016, s. 48).

1.3.1 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba stanovená vyhláškou Ministerstva financí č. 412/2021 Sb. o rozpočtové skladbě zajišťuje jednotné třídění všech příjmů a výdajů podle různých hledisek. Jde o klasifikaci, která je dle principu úplnosti a jednotnosti platná pro celou rozpočtovou sféru. Týká se tedy jak územních rozpočtů, tak i státního rozpočtu a mimorozpočtových fondů (Gregorová, 2015; Česko, 2021).

Základním tříděním příjmů a výdajů je třídění druhové, které pracuje s tříděním příjmů a výdajů dle příjmových a výdajových druhů. Druhové třídění dělí finanční operace do sedmi tříd:

- Třída 1 – daňové příjmy
- Třída 2 – nedaňové příjmy
- Třída 3 – kapitálové příjmy
- Třída 4 – přijaté transfery
- Třída 5 – běžné výdaje
- Třída 6 – kapitálové výdaje
- Třída 8 – financování (Česko, 2021).

Financování podává informaci o způsobu krytí rozdílu mezi naplňováním rozpočtu příjmů a čerpáním rozpočtu výdajů. K jeho krytí může obec využít návratných zdrojů (Gregorová, 2015). Příjmy a výdaje budou podrobněji popsány v následujících podkapitolách.

1.3.2 Rozpočtový proces

Provazníková (2015, s. 63) charakterizuje rozpočtový proces jako souhrn činností potřebných k řízení hospodaření obce v příslušném rozpočtovém období. Tento proces má každá obec odlišný, a to i přesto, že určité fáze a zásady mají všechny obce shodné. Byť je rozpočet sestavován na období jednoho kalendářního roku, samotný proces zpravidla trvá déle, 1,5 až 2 roky.

Starling (2011, s. 498) doplňuje, že u obcí je obvykle vyžadováno, aby byly v rozpočtovém procesu dodrženy určité kroky, které musí být ve stanoveném termínu dokončeny. Tyto požadavky pak autor označuje jako rozpočtový kalendář.

Rozpočtový proces je složen ze čtyř základních etap. Ty jsou pojmenovány následovně:

1. *„sestavování návrhu rozpočtu,*
2. *schvalování návrhu a zveřejnění rozpočtu,*
3. *realizace hospodaření podle rozpočtu,*
4. *kontrola, hodnocení a uzavření rozpočtového hospodaření“* (Řezníčková, 2019, s. 93).

Sestavování návrhu rozpočtu zpravidla zajišťuje finanční odbor, pokud je v rámci obecního úřadu zřízen. Tento návrh by měl vycházet z analýzy hospodaření minulých let. Projednávání sestaveného návrhu rozpočtu je poté v kompetenci rady obce a finančního

výboru, přičemž jejich případné připomínky jsou finančním odborem do návrhu rozpočtu zapracovány (Provazníková, 2015, s. 63).

Schvalování rozpočtu patří do pravomoci obecního zastupitelstva. Jak již bylo uvedeno výše, rozpočet může být schválen jako vyrovnaný, přebytkový nebo deficitní (Provazníková, 2015, s. 63). Následně obec podle schváleného rozpočtu hospodaří. Jestliže ke schválení rozpočtu nedojde do začátku rozpočtového období, hospodaří obec podle pravidel rozpočtového provizoria (Sedmíhradská, 2015, s. 127).

Následná kontrola hospodaření územních samospráv je upravena několika zákony. Mezi ty relevantní se řadí zákon o finanční kontrole, zákon o obcích a zákon o přezkoumávání hospodaření (Řezníčková, 2019, s. 96).

Po skončení rozpočtového období dochází ke zpracování závěrečného účtu, jehož obsahem jsou mimo jiné údaje o skutečném plnění rozpočtu obce za uplynulé období. Jeho projednávání a následné schvalování je vyhrazeno zastupitelstvu obce (Hejduková, 2015, s. 43). Návrh rozpočtu i závěrečného účtu musí být ze zákona zveřejněn jak na úřední desce, tak i v elektronické formě, a to alespoň 15 dnů přede dnem jeho projednávání na zasedání zastupitelstva. Občané jsou s návrhy seznamováni a zároveň mají možnost se k nim vyjádřit ať už písemně či ústně během jejich projednávání zastupitelstvem (Česko, 2000).

Vedle sestavení závěrečného účtu je pro uzavření hospodaření daného rozpočtového roku důležitá rovněž kontrola dle zákona o přezkoumávání hospodaření. Tato kontrola je pro územní samosprávné celky povinná a musí o ni sami požádat buď kraj nebo auditorskou společnost. Výsledkem této kontroly je pak zpráva o přezkoumávání hospodaření, která je součástí závěrečného účtu (Řezníčková, 2019, s. 96-97).

1.3.3 Příjmy obecního rozpočtu

Pospíšil a Žufan (2019, s. 101) uvádí, že nejdůležitější složku na příjmové straně obecního rozpočtu tvoří **daňové příjmy**. Součástí těchto příjmů jsou především tzv. svěřené a sdílené daně, které plynou do rozpočtu obce dle zákona o rozpočtovém určení daní. Mezi daňové příjmy nicméně patří i místní a správní poplatky.

Druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů obce, následujícím bezprostředně po daňových příjmech, jsou **transfery**. Největší část transferů pochází ze státního rozpočtu, avšak do rozpočtu obce mohou plynout i z rozpočtu krajů, státních fondů a dalších zdrojů, jako je

například rozpočet EU. Jejich poskytování zpravidla zajišťují ministerstva ČR (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 112).

Významnou skupinu příjmů obce utvářejí též **nedaňové příjmy**. Jejich struktura a výše bývá ovlivněna rozhodnutími územních samosprávných celků. Za nedaňové příjmy lze považovat příjmy z vlastní činnosti obce, příjmy z pronájmu majetku a z prodeje neinvestičního majetku a také příjmy z užitelských poplatků za veřejné statky (Buchta, 2016, s. 140).

Dalšími příjmy obce jsou **příjmy kapitálové**, které Provazníková (2015, s. 168-169) popisuje jako jednorázové a neopakující se. Řadí zde příjmy z prodeje majetku územních samospráv a příjmy z prodeje majetkových podílů a akcií.

1.3.4 Výdaje obecního rozpočtu

V obecním rozpočtu dochází k rozčlenění výdajů na běžné a kapitálové, přičemž **výdaje běžné** tvoří klíčovou složku jeho výdajové stránky (Buchta, 2016, s. 141). Jsou určeny k financování běžného chodu obce (Gregorová, 2015).

Oproti tomu **kapitálové výdaje** se vztahují k financování dlouhodobých potřeb obce, zejména investičních záměrů, jejichž doba přesahuje jeden rozpočtový rok (Provazníková, 2015, s. 194). Těmito výdaji jsou výdaje na pořízení hmotného, ale i nehmotného majetku (Lajtkepová, 2021, s. 75).

1.3.5 Rozpočtová odpovědnost

Problematikou rozpočtové odpovědnosti se zabývá právní úprava účinná od roku 2017, jejíž cíl je spatřován nejen ve zlepšení hospodaření sektoru veřejných financí, ale také v posílení efektivnosti veřejných financí, transparentnosti a dlouhodobé konkurenceschopnosti ČR. Touto právní úpravou se míní zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 147).

Tento zákon pro územní samosprávné celky mimo jiné stanovuje tzv. pravidlo dluhové brzdy, které říká, že dosáhne-li výše zadlužení nejméně 55 % HDP, pak je ÚSC povinen schválit svůj rozpočet na další rok jako vyrovnaný nebo přebytkový. Jako schodkový jej může ÚSC schválit jen za podmínky, že schodek uhradí z finančních prostředků minulých let nebo návratnou finanční výpomocí. Zákon upozorňuje, že ke spuštění dluhové brzdy však nedojde v případě nouzového nebo válečného stavu a rovněž při významném zhoršení ekonomického vývoje (Česko, 2017).

Zákon dále stanovuje, že zadlužení územního samosprávného celku by k rozvahovému dni nemělo překročit 60 % průměru jeho příjmů za poslední čtyři rozpočtové roky. Překročil-li dluh tuto hranici, musí jej ÚSC v následujícím kalendářním roce snížit alespoň o 5 % z rozdílu mezi výší svého dluhu a 60 % průměru svých příjmů za poslední čtyři rozpočtové roky. Nebude-li tak obcí učiněno, ministerstvo v následujícím kalendářním roce rozhodne o pozastavení převodu výnosu daní (Česko, 2017). Toto pravidlo je Lajtkeповou (2021, s. 83) označované jako tzv. fiskální.

1.4 Finanční analýza municipální jednotky

Růčková (2021, s. 9) definuje pojem finanční analýza jako řádné posouzení získaných dat obsažených v účetních výkazech. Dle ní je finanční analýza celkovým zhodnocením organizační minulosti, současnosti, ale též predikcí finančních podmínek. Knápková a kol. (2017, s. 17) uvádí, že finanční analýza podává organizaci zpětnou informaci o jejím působení v jednotlivých oblastech, v čem došlo k naplnění jejích předpokladů a kde naopak nastala situace, jíž chtěla organizace předejít nebo již nepředpokládala. Platí, že jednotlivé kroky organizace uskutečněné v minulosti nemohou být ovlivněny, výsledky finanční analýzy však mohou přinést důležité informace pro budoucnost organizace.

Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 85-86) se shodují s předchozími autory v tom, že cílem finanční analýzy je identifikovat finanční zdraví organizace. Jako finančně zdravé označují takové podniky či organizace, které:

- zhodnocují vložený kapitál (jde-li o veřejný sektor, efektivně využívají zdroje pro plnění svých funkcí),
- jsou schopné včas uhrazovat splatné závazky,
- jsou ve svých rozhodnutích nezávislé (v případě veřejného sektoru lze hovořit o nezávislosti na dalších dodatečných zdrojích ve srovnání s rozpočtovanými výdaji).

1.4.1 Specifika finanční analýzy municipální jednotky

Finanční analýza je důležitým nástrojem pro hodnocení úspěšnosti finančního řízení každé organizace. Avšak v oblasti veřejného sektoru existují určitá specifika. Organizace působící ve veřejném sektoru jsou totiž založeny na základním pilíři financování, a to na rozpočtu a též na realizování doplňkové činnosti, která musí prováděna za účelem zisku. Tento zisk musí být určen pro podporu hlavní činnosti. Zvláštností neziskových organizací je měření

úspornosti vynaložených nákladů k požadovanému výstupu, které se využívá pro hodnocení hospodaření. Finanční analýza musí brát specifika neziskového charakteru v úvahu, a posuzovat tak výkonnost organizace na základě jejího poslání a stanovených cílů. Pro potřeby těchto organizací je proto nezbytná modifikace některých ukazatelů, např. rentability. Cílem neziskově orientovaných organizací není dosahování zisku a jeho maximalizace, a proto v tomto případě ukazatele rentability ztrácejí nejen své přednostní postavení, ale též své opodstatnění (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 110-111).

Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 86) dále uvádí, že mezi hlavní oblasti finanční analýzy v municipální sféře patří:

- běžné hospodaření,
- investiční činnost a její financování,
- hospodaření s majetkem.

1.4.2 Absolutní ukazatele

Knápková a kol. (2017, s. 71) hovoří o absolutních ukazatelích finanční analýzy jako o přímo použitelných údajích obsažených v účetních výkazech. Pomocí těchto ukazatelů je možné provést analýzu vývojových trendů a rovněž procentní rozbor komponent. Z hlediska jejich využití je lze nazvat horizontální a vertikální analýzou.

Horizontální analýza je založena na porovnávání změn položek účetních výkazů v časové posloupnosti (Knápková a kol., 2017, s. 71). K provedení horizontální analýzy je tedy potřeba, aby existovaly alespoň dva údaje pro stejný údaj z účetních výkazů ve dvou odlišných časových obdobích. Poté může dojít k výpočtu změn dané účetní položky v absolutní výši a též k procentnímu vyjádření této změny oproti předchozímu období, což umožňuje jednodušší interpretaci vývoje této položky v čase (Vodáková, 2013, s. 116).

Vertikální analýzu lze dle Vodákové (2013, s. 116) vyjádřit jako procentuální rozbor jednotlivých položek obsažených v účetním výkazu vztažený k určité položce téhož výkazu. Současně je sledován vývoj v čase. Nejčastěji zvolenou položkou v případě vertikálního rozboru, ke které jsou vztaženy ostatní údaje, je položka vyjadřující celkovou hodnotu aktiv, popř. pasiv. Jde-li o vertikální rozbor výkazu zisku a ztráty, pak je základní položkou celková hodnota výnosů. U výkazu cash-flow bývá zpravidla tímto údajem hodnota celkového cash-flow.

1.4.3 Poměrové ukazatele

Knápková a kol. (2017, s. 87) pokládají analýzu poměrovými ukazateli za jednu z nejoblíbenějších metod, a to hlavně z toho důvodu, že díky ní lze posoudit finanční situaci organizace. Zároveň o poměrových ukazatelích mluví jako o hlavním nástroji finanční analýzy, jehož úlohou je dávat do poměru různé položky účetních výkazů. Je tudíž možné zkonstruovat celou řadu ukazatelů.

Ukazatele aktivity se dle Kubíčkové a Otrusinové (2011, s. 106 a 114) vyznačují vázaností kapitálu v jednotlivých nepeněžních aktivech a poukazují na intenzitu využití jednotlivých forem aktiv. Pro hodnocení subjektů v oblasti veřejného sektoru je dle autorek vhodné se zaměřit na tyto ukazatele:

- **Obrat kapitálu**, též rychlost obratu kapitálu, vyjadřuje, jaká část celkových aktiv se obrátí v ročních výnosech.
- **Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech** se podobá předchozímu ukazateli, jelikož sleduje, jaká část stálých aktiv se obrátí v ročních výnosech.
- **Doba obratu pohledávek** stanovuje, za jak dlouho byly v průměru uhrazeny pohledávky.

Ukazatele likvidity vypovídají o schopnosti organizace hradit své platební závazky. Do poměru se tedy dává to, čím je možné platit, a to, co je nutné platit. Obvykle se sledují tři základní ukazatele, a sice běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita (Růčková, 2021, s. 59-60).

- **Běžná likvidita** ukazuje, jakým počtem jednotek oběžného majetku je kryta jedna jednotka krátkodobých závazků. Hodnota běžné likvidity by neměla být nižší než 1.
- **Pohotová likvidita** se vyznačuje tím, že při vyrovnání závazků organizace zpravidla dochází k prodeji jejích zásob.
- **Okamžitá likvidita** zahrnuje pouze nejlikvidnější položky z rozvahy a je tak nejužším vymezením likvidity.

Ukazatele autarkie se považují za specifické ukazatele, jež jsou využívány převážně ve veřejném sektoru, a to zpravidla ke zjištění míry soběstačnosti. Tyto ukazatele vyhodnocují, v jaké míře je organizace schopna pokrýt náklady hlavní činnosti dosaženými výnosy. Nedosáhne-li ukazatel autarkie hodnoty 100 %, znamená to, že výnosy z hlavní činnosti nepokryjí v plné míře náklady z této činnosti (Vodáková, 2013, s. 128-129).

Ukazatele financování mají v analýze finanční situace municipalit obvykle tyto zástupce:

- ukazatele finanční samostatnosti,
- ukazatele věřitelského rizika,
- míru zadluženosti vlastního kapitálu,
- míru oddlužování (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 115).

1.4.4 Monitoring hospodaření ÚSC

Hospodaření územních samosprávných celků je monitorováno prostřednictvím soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (zkráceně SIMU). Monitoring, jenž nahradil regulaci zadluženosti územních samosprávných celků pomocí ukazatele dluhové služby, je platný od roku 2009. Jeho primárním cílem je identifikovat obce, kterých se týká nebo by se v budoucnu mohla týkat platební neschopnost (Sedmíhradská, 2015, s. 148).

Ministerstvo financí ČR uvádí výčet osmadvaceti ukazatelů, které jsou každoročně vyhodnocovány. Jejich přehled je zpracován v tabulce č. 1.

Tabulka 1 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

Informativní ukazatele	Monitorující ukazatele
1) Počet obyvatel	22) Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)
2) Běžné výdaje na obyvatele	23) Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)
3) Finanční stabilita	27) Běžná likvidita
4) Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	
5) Podíl celkových konsolidovaných výdajů na běžných příjmech	
6) Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	
7) Provozní saldo	
8) Rozdíl provozního salda a uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků	
9) Podíl provozního salda k běžným příjmům (v %)	
10) Provozní saldo na obyvatele	
11) Podíl investičních transferů na kapitálových výdajích	
12) Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu	
13) Dluhová služba celkem	

14) Ukazatel dluhové služby (v %)	
15) Krytí dluhové služby	
16) Dluh	
17) Dluh zřízených příspěvkových organizací	
18) Dluh na obyvatele	
19) Krytí dluhu	
20) Stav na bankovních účtech a v pokladnách	
21) Stav na bankovních účtech a v pokladnách zřízených příspěvkových organizací	
24) Podíl cizích zdrojů bez dotačních záloh k celkovým aktivům (v %)	
25) Čistá aktiva	
26) Čistá aktiva na obyvatele	
28) Okamžitá likvidita	

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2022

Tři z nich jsou považovány za stěžejní a označují se jako monitorující. Jejich doporučené hranice jsou Ministerstvem financí ČR určeny následovně:

- pravidlo rozpočtové odpovědnosti má zákonem stanovenou hranici 60 %,
- podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům by neměl přesáhnout 25 % včetně,
- běžná likvidita by měla být vždy vyšší než 1 včetně (tj. interval $<0; 1>$) (Ministerstvo financí ČR, 2022).

Překročí-li územní samosprávný celek doporučené hodnoty monitorujících ukazatelů, je jeho povinností vysvětlit důvody, které k danému překročení vedly (Sedmihradská, 2015, s. 148). Poté, co Ministerstvo financí obdrží od územních samospráv vyjádření, informuje vládu ČR o výsledku monitoringu hospodaření ÚSC za daný rok (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 118).

2 FINANČNÍ KONTROLA NA ÚROVNI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Králíček a Molín (2014, s. 58) vnímají finanční kontrolu jako součást systému finančního řízení, jehož úlohou je zabezpečit hospodaření s veřejnými prostředky. Za klíčový právní předpis, dle kterého je finanční kontrola vykonávána, autoři pokládají zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Následně s odkazem na zákon uvádí, že je finanční kontrola tvořena:

- systémem finanční kontroly, jež je vykonávána kontrolními orgány,
- systémem finanční kontroly, jež je vykonávána podle mezinárodních smluv a
- vnitřním kontrolním systémem v orgánech veřejné správy (Česko, 2001).

Zákon o finanční kontrole stanovuje cíle finanční kontroly, které mají zajistit:

- dodržování právních předpisů a opatření při hospodaření s veřejnými prostředky,
- ochranu veřejných prostředků proti nesrovnalostem, rizikům a ostatním nedostatkům,
- včasný a spolehlivý tok informací vedoucím orgánům veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky,
- hospodárný, účelný a efektivní výkon veřejné správy (Česko, 2001).

Králíček a Molín (2014, s. 59) dodávají, že při výkonu finanční kontroly se aplikují určité kontrolní metody a postupy, o nichž blíže pojednává vyhláška č. 416/2004 Sb., která je prováděcím předpisem k zákonu o finanční kontrole.

Dle zákona o finanční kontrole jsou při výkonu finanční kontroly užívány následující kontrolní metody:

- zjištění skutečného stavu hospodaření s veřejnými prostředky a následné porovnání skutečného stavu s příslušnou dokumentací,
- šetření a též ověřování skutečností týkajících se operací,
- kontrolní výpočty,
- sledování správnosti postupů při hospodaření s veřejnými prostředky,
- analýza údajů ve finančních výkazech (Česko, 2001).

Zákon o finanční kontrole rovněž vyjmenovává používané kontrolní postupy, kterými jsou:

- schvalovací postupy zajišťující přezkoumání podkladů připravovaných operací,
- operační postupy, které zabezpečují přesný a úplný postup operací až do konečného vypořádání,
- hodnotící postupy, jejichž úlohou je posouzení údajů o uskutečněných operacích a
- revizní postupy, které prověřují správnost vybraných operací (Česko, 2001).

2.1 Princip 3E ve veřejném sektoru

Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 8) uvádí, že finanční hospodaření a řízení neziskových organizací je založeno na principu hospodárnosti (economy), účelnosti (effectiveness) a efektivitě (efficiency). Tyto tři prvky autorky označují jako tzv. 3E. V souhrnu je lze chápat jako výkonnost organizace. Principy 3E jsou upraveny zákonem o finanční kontrole.

- **Hospodárnost** Hendrych (2014, s. 197) vysvětluje jako minimalizaci vstupu. To znamená, že je stanoven určitý výsledek, který by měl být splněn při vynaložení co nejnižších prostředků.
- **Účelností** se rozumí takové použití veřejných prostředků, které zajistí dosažení požadovaných výsledků. Je tedy nutná existence určité potřeby, která má být organizací veřejným nakupováním zajištěna (Máče, 2018, s. 84).
- **Efektivitu** Máče (2018, s. 85) popisuje jako maximalizaci přínosů, kterých je možné dosáhnout při vynaložení veřejných prostředků. Efektivní vynaládání prostředků totiž znamená dosahování nejlepšího poměru mezi vynaloženými prostředky a dosaženými výstupy.

Dle Otrusinové a Kubíčkové (2011, s. 8) je řízení organizací neziskového charakteru ovlivněno i dalšími, byť už méně podstatnými faktory, které doplňují ty základní. V tomto případě pak autorky hovoří o tzv. principu 6E, který dále zahrnuje spravedlnost (equity), prostředí (environment) a etiku (ethics).

- **Spravedlnost** představuje jakési úsilí dělat věci správně, především ve vztahu k okolí, aby to nevedlo k diskriminaci či nepoctivosti.
- **Prostředím** lze chápat odpovědný postoj k pracovnímu a životnímu prostředí.

- **Etika** sehrává důležitou úlohu v řízení každé organizace, přičemž je kladen důraz na morální a právní chování vedení a zaměstnanců.

2.2 Systém finanční kontroly

O systému finanční kontroly se zmiňuje již úvod kapitoly. Vymezuje, jaké prvky tento systém zahrnuje. Pro připomenutí se dle zákona o finanční kontrole jedná o:

- veřejnosprávní kontrolu,
- finanční kontrolu vykonávanou podle mezinárodních smluv,
- vnitřní kontrolní systém (Česko, 2001).

Veřejnosprávní kontrola je dle Řezníčkové (2019, s. 177-178) vykonávána prostřednictvím územních samosprávných celků, jejichž povinností je vytvořit systém finanční kontroly a zajistit tak finanční kontrolu hospodaření na vlastní úrovni, ale i kontrolu hospodaření svých příspěvkových organizací a organizačních složek. Zároveň mají územní samosprávné celky za úkol prověřovat přiměřenost a účinnost tohoto systému a alespoň jednou za rok jeho hodnocení. U příspěvkových organizací se územní samosprávné celky zaměřují zejména na kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky, avšak kontrolu hospodaření provádí rovněž u žadatelů o veřejnou finanční podporu a u příjemců této podpory. Autorka dodává, že veřejnosprávní kontrolu vykonává též Ministerstvo financí a finanční úřad.

Finanční kontrolu dle mezinárodních smluv jsou oprávněny vykonávat mezinárodní organizace prostřednictvím svých kontrolních orgánů, jestliže tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána. Kontrola však může být vykonávána pouze za smlouvou stanovených podmínek (Česko, 2001).

Vnitřní kontrolní systém bude podrobněji vysvětlen v kapitole č. 3.

2.3 Kontrola podle zákona o obcích

Řezníčková (2019, s. 179) sděluje, že kontrola územních samosprávných celků je vykonávána nejen dle zákona o finanční kontrole, ale také dle zákona o obcích. V takovém případě se za hlavní kontrolní orgán územních samosprávných celků považuje rada, jejíž úlohou je kontrolovat hospodaření těch organizací, jež byly založeny či zřízeny zastupitelstvem.

Kontrola hospodaření je kromě rady rovněž v kompetenci kontrolních a finančních výborů, které jsou na úrovni územní samosprávy povinně zřizovány. Jak již bylo uvedeno v podkapitole týkající se orgánů obce, finanční výbor se prezentuje jako kontrolní a iniciativní orgán obecního zastupitelstva. Spadá pod něj zejména kontrola hospodaření, nakládání s majetkem a využití dotací. Kontrolní výbor naopak kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady a dodržování právních předpisů. Plní i další úkoly, k nimž jej pověřilo zastupitelstvo. V jeho kompetenci je například kontrola plnění rozpočtu, jelikož rozpočet je usnesením zastupitelstva a hospodaření je prováděno na základě usnesení rady a zastupitelstva (Česko, 2000).

Řezníčková (2019, s. 180) na závěr dodává, že výbor o provedené kontrole pořizuje zápis, jehož obsahem je předmět kontroly, zjištěné nedostatky a návrhy opatření, jejichž cílem je tyto nedostatky odstranit. Vyhotovený zápis je podepsán členem výboru, který kontrolu provedl a též zaměstnancem, jehož činnost byla kontrole podrobena. Podepsaný zápis výbor následně předkládá zastupitelstvu obce.

3 VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM

Nemec (2010, s. 21) definuje vnitřní kontrolní systém jako systém kontroly zavedený uvnitř orgánu veřejné správy. Základním právním předpisem upravujícím pravidla výstavby systému vnitřní kontroly je zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. O postupech zavedení, udržování a prověřování účinnosti systému vnitřní kontroly se zákon zmiňuje ve čtvrté části. Mezi základní úlohy takového systému patří nejen realizace účetní kontroly a kontroly dokumentů, ale též provádění auditu výkonnosti. Za vybudování a řádné fungování systému kontroly je odpovědný vedoucí orgánu veřejné správy.

Vnitřní kontrolní systém má podle zákona o finanční kontrole za cíl:

- vytvářet podmínky zajišťující hospodárné, účelné a efektivní fungování veřejné správy,
- zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat veškerá rizika, jejichž vznik je spojen s plněním odsouhlasených cílů a záměrů orgánu veřejné správy,
- včas poskytovat informace příslušným úrovním řízení o odhalených nedostacích a přijatých opatřeních k jejich nápravě (Česko, 2001).

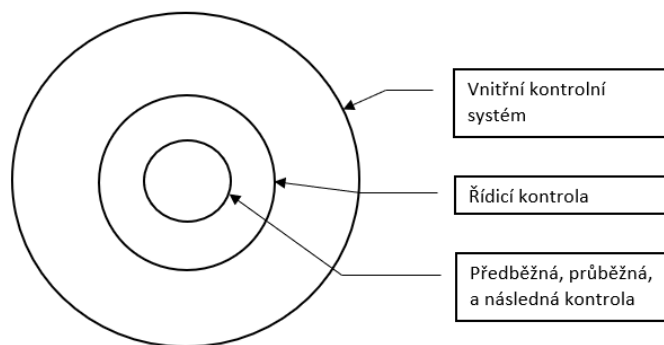
Zákon o finanční kontrole v § 25 odst. 4 dále stanovuje, že zajištění fungování systému vnitřní kontroly je povinností všech vedoucích zaměstnanců orgánu veřejné správy. Jsou zároveň povinni včas informovat vedoucího orgánu veřejné správy o výsledcích, kterých bylo dosaženo při plnění vytyčených úkolů (Česko, 2001).

Máče (2018, s. 71) doplňuje, že obsahem systému vnitřní kontroly jsou řídicí a kontrolní mechanismy a též opatření, jež mají zaručit dostatečné ujištění o hospodárném, efektivním a účelném nakládání s veřejnými prostředky. Lze hovořit o stanovení práv a povinností zaměstnanců, řízení podle vnitřních, technických a právních předpisů, sestavování a sledování plnění rozpočtu, řídicí ekonomické kontrole, řízení rizik, oběhu informací k řízení a kontrole veřejných financí, ověřování a schvalování majetkových operací, platebním styku a vedení účetnictví.

Provazníková (2015, s. 258) závěrem rozděluje systém vnitřní kontroly na dva podsystémy, jimiž jsou řídicí kontrola a interní audit. Oba podsystémy jsou obsahem následujících podkapitol.

3.1 Řídící kontrola

Nemec (2010, s. 22) uvádí, že řídicí kontrola, jakožto součást systému vnitřní kontroly, představuje způsob řízení, jak provádět uvnitř orgánu veřejné správy vnitřní kontrolu. Zpravidla bývá prováděna jako předběžná, průběžná a následná. Fáze řídicí kontroly jsou znázorněny na obrázku č. 1.

Obrázek 1 Řídící kontrola

Zdroj: Nemec, 2010, s. 21, vlastní zpracování

Dle Řezníčkové (2019, s. 178) je během realizace řídicí kontroly zjišťováno, zda při nakládání s veřejnými prostředky nedochází k nedodržení principu 3E, tj. hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, nebo k situaci, kdy by bylo s těmito prostředky nakládáno v rozporu s právními předpisy. Jestliže je zaměstnancem zjištěn nějaký takový nedostatek, písemně o tomto zjištění informuje vedoucího orgánu veřejné správy, který má poté povinnost přijmout určitá opatření jak k nápravě těchto nedostatků, tak i k zabezpečení řádného provedení kontroly.

Máče (2018, s. 72) se ve svém díle zmiňuje o několika nedostatecích řídicí kontroly, přičemž tím nejčastěji se vyskytujícím je nedostatečná dokumentace. Kromě nedostatečné dokumentace je častým nedostatkem i to, že organizace zpravidla opomíjí kontrolu veřejných příjmů a provádějí kontrolu pouze na úrovni veřejných výdajů.

3.1.1 Předběžná kontrola

Nemec (2010, s. 26-28) nazývá předběžnou kontrolou takovou kontrolu, která je uskutečňována na počátku plánované operace. Předběžná kontrola zjišťuje, jaké jsou předpokládané aktivity a zda jejich vymezení v dokumentech koresponduje s formálními a obsahovými náležitostmi. Předběžná kontrola tedy může být formální nebo obsahová. Formální kontrola sleduje soulad připravovaného alokačního záměru a implementační

dokumentace s právními předpisy. V případě obsahové předběžné kontroly se potom jedná o kontrolu hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti připravované operace.

V § 26 zákona o finanční kontrole je stanoveno, které osoby uvnitř orgánu veřejné správy tuto kontrolu zajišťují. Je to:

- příkazce operace, kterým může být vedoucí orgánu nebo vedoucí zaměstnanci pověřeni vedoucím orgánu k nakládání s veřejnými prostředky,
- správce rozpočtu, jímž je vedoucí zaměstnanec organizačního útvaru, který odpovídá za správu rozpočtu orgánu veřejné správy,
- hlavní účetní, tj. vedoucí zaměstnanec organizačního útvaru, jenž odpovídá za vedení účetnictví subjektu (Česko, 2001).

3.1.2 Průběžná kontrola

Jak uvádí Nemeč (2010, s. 38), průběžná kontrola je zaměřena na monitorování dosahovaných výsledků se stanoveným cílem. Uvnitř orgánu veřejné správy je tato kontrola zajištěna jeho vedoucím prostřednictvím vedoucích zaměstnanců organizačních útvarů či prostřednictvím zaměstnanců k této kontrole pověřených. Mohou ji však provádět i externí instituce. Na základě toho, kým je tato kontrola prováděna, lze hovořit o kontrole vnitřní či vnější. Zároveň ji lze stejně jako kontrolu předběžnou dále členit na kontrolu formální a obsahovou, přičemž kontrola průběžná obsahová se považuje za klíčovou.

3.1.3 Následná kontrola

Na zjištění průběžné kontroly navazuje následná kontrola. Rozlišení forem této kontroly je podobné, jako tomu bylo v případě předchozích kontrol. Následnou kontrolu je možné provádět ve dvou stupních. V prvním stupni následné kontroly se kontroluje odstranění nedostatků zjištěných v rámci průběžné kontroly. Ve druhém stupni jde o kontrolu, která je obsahově srovnatelná s kontrolou průběžnou, ale časově, personálně a organizačně je vykonávána tak, že se k jejímu realizování využívají kapacity kontroly následné (Nemeč, 2010, s. 40-41).

3.2 Interní audit

Provazníková (2015, s. 259) definuje interní audit jako organizačně oddělené a funkčně nezávislé přezkoumávání a vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti řídicí kontroly včetně

přezkoumání správnosti určitých operací. Zároveň podává definici útvaru interního auditu, což je funkčně nezávislý útvar nebo orgánem veřejné správy k tomu pověřený zaměstnanec.

Elder a kol. (2020, s. 98) pohlíží na interní audit jako na nezávislou, objektivní, ujišťovací a poradenskou činnost, jejímž cílem je přidat hodnotu a zlepšit fungování organizace. Králíček a Molín (2014, s. 59) v tomto případě poukazují na nezávislost interního auditu jako na základní prvek, na němž se ve své definici interního auditu shodují všichni autoři. S výjimkou tohoto prvku je totiž interní audit ve veřejné správě svou charakteristikou zcela odlišný od interního auditu v soukromém sektoru.

Úkolem interního auditu je zjistit, zda nejsou porušeny právní předpisy, stanovené postupy či přijatá opatření. Dále se interní audit zaměřuje na včasné rozpoznání rizik činností orgánů a na včasné předcházení těmto rizikům. Zjišťuje však například i to, zda je správně realizována řídicí kontrola a zda funguje systém vnitřní kontroly. Na základě zjištěných skutečností je poté vedoucímu orgánu veřejné správy, jemuž je útvar interního auditu podřízen, předkládáno doporučení (Česko, 2001).

Řezníčková (2019, s. 179) s odkazem na zákon o finanční kontrole doplňuje, že jsou-li případy, kde je malá pravděpodobnost výskytu nepřiměřených rizik při hospodaření s veřejnými prostředky, lze u příspěvkových organizací a organizačních složek územních samosprávných celků funkci útvaru interního auditu nahradit výkonem veřejnosprávní kontroly. Útvar interního auditu zároveň nejsou povinny zřizovat územní samosprávné celky s počtem obyvatel nižším než 15 000, avšak to pouze v případě, podaří-li se jim přijetím dodatečných opatření útvar interního auditu nahradit (Řezníčková, 2019, s. 179; Česko, 2001).

Zákon o finanční kontrole informuje o složení interního auditu. Ten zahrnuje:

- finanční audity, jež kontrolují, jestli údaje ve výkazech věrně zobrazují majetek, zdroje financování majetku a hospodaření s majetkem,
- audity systémů, jež ověřují a vyhodnocují systémy zajištění příjmů, financování činnosti orgánu veřejné správy a zabezpečení správy veřejných prostředků,
- audity výkonu, které se zaměřují na posuzování hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti operací, ale také přiměřenosti a účinnosti systému vnitřní kontroly (Česko, 2001).

Chambers (2014, s. 172) na závěr dodává, že je důležité nejen umět formulovat daný problém, jaký je jeho dopad a jak je možné jej odstranit, ale též inspirovat k nápravným opatřením. Nepodaří-li se inspirovat ke změně, pak je celý proces auditu ztrátou času.

3.3 Vnitřní organizační směrnice

Dle Svobodové (2019, s. 11) jsou směrnice takovým vnitřním předpisem, jejichž smyslem je detailnější úprava chování a vlastností prvků vybraných systémů v organizaci. Z článku Ministerstva vnitra ČR (2008) vyplývá, že za vnitřní předpis je možno v synonymu považovat i interní předpis, pokyn, vnitřní normativní akt či interní akt řízení. Obce si tak mohou zvolit název vnitřního předpisu dle svého uvážení.

Jak uvádí Králíček a Molín (2014, s. 97), hlavní význam vnitřních směrnic je spatřován ve dvou ohledech. Jednak tvorbu některých směrnic vyžaduje přímo zákon a jednak jde o nástroj pro stanovení pravidel fungování u dané organizace. Mimoto jsou směrnice též nástrojem pro vymezení odpovědnosti určitých osob v určitých oblastech.

Králíček a Molín (2014, s. 97) dále sdělují, že vnitřní směrnice lze z pohledu potřeby jejich vypracování rozdělit do dvou skupin. Buďto je jejich tvorba stanovena přímo legislativou, jak je již zmíněno výše, nebo jsou směrnice organizací vydávány dobrovolně za účelem zlepšení toku informací či úpravy odpovědnosti a pravomoci konkrétních osob.

Pro potřeby vypracování vnitřních organizačních směrnic nejsou stanoveny žádné konkrétní či závazné postupy. Je však důležité, aby byly směrnice vypracovány v souladu s platnou legislativou. Ta se ovšem svým obsahem často mění, a proto je nutné směrnice pravidelně aktualizovat (Otrusínová a Šteker, 2021, s. 38-39).

V průběhu vypracování či úpravy směrnic musí být dodrženy následující zásady:

- stručnost, přehlednost a logika směrnic; srozumitelnost a jednoznačnost textu směrnic,
- směrnice musí řešit vymezené postupy,
- nutnost uspořádat vymezené postupy tak, aby byla stejná problematika součástí jedné směrnice a nedošlo tak k opakování,
- nezbytnost zajistit soulad s platnými zákony a předpisy při vypracování či úpravě směrnic (Otrusínová a Šteker, 2021, s. 39).

Otrusinová a Šteker (2021, s. 39-40) dodávají, že největším problémem v praxi je zastaralost nebo úplná neexistence směrnic. To může způsobit určitá rizika. Směrnice mají za úkol napomáhat k lepší orientaci a adaptabilitě nových pracovníků, a právě již zmíněnou neexistencí směrnic by mohlo například docházet k nahodilému provádění činností nebo k nesprávným rozhodnutím pracovníků.

Podle Otrusinové a Šteker (2021, s. 39) vnitřní organizační směrnice obvykle obsahují tři části. Jde o:

- 1. Záhloví** napomáhá lepší orientaci mezi jednotlivými vnitřními směrnicemi. Záhloví tvoří název směrnice a číselné označení, název a sídlo organizace, schválení směrnice příslušnou osobou, revize, účinnost, rozdělovník, označení osoby, která vydává směrnici a přílohy.
- 2. Vlastní text** zahrnuje úvodní ustanovení, text směrnice zaměřený na danou problematiku a závěrečné ustanovení.
- 3. Zápatí** usnadňuje práci se směrnicí. Obsahuje především místo a datum vydání směrnice, číslo stránky a celkový počet stran a podpis osoby, která danou směrnici schvaluje.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLAVIČÍN

Město Slavičín se nachází v okrese Zlín, v jihovýchodní části, poblíž slovenských hranic. Leží v předhůří Bílých Karpat v nadmořské výšce 350 m. Ze severu město obklopují Vizovické vrchy a ze západu oblast Luhačovického zálesí, která je známá především proslulými lázněmi (Město Slavičín, 2024a). Město má 4 místní části, které byly ke Slavičínu připojeny po roce 1961. Mezi ně patří Nevšová, Divnice, Hrádek na Vlárské dráze a Slavičín (Město Slavičín, 2024b). K 1.1.2024 na území města Slavičín žilo 6 192 obyvatel (Ministerstvo vnitra ČR, 2024).

Obrázek 2 Znak města Slavičín
Zdroj: Město Slavičín, 2024c

První zmínka o Slavičínu pochází z roku 1141. Tehdy se obyvatelstvo věnovalo především zemědělství, později se však na území města prosadil obuvnický průmysl, který byl jak pro Slavičín, tak pro přilehlé okolí, velmi významný. Během druhé světové války se nad městem odehrála letecká bitva, při níž padlo několik letců. Po jejím konci prošel Slavičín rozsáhlým vývojem a v roce 1964 obdržel status města (Město Slavičín, 2024d).

4.1 Vývoj počtu obyvatel města Slavičín

Vývoj počtu obyvatel města Slavičín v letech 2018–2022 je zobrazen v tabulce č. 1. Jak lze vyčíst, počet obyvatel každým rokem klesal. Během zmíněných 5 let klesl o 310 obyvatel. Zároveň je patrné, že ve Slavičíně převažuje spíše ženská populace. Pokles obyvatel by se však mohl v dalších letech zastavit, jelikož prioritou vedení města jsou v současné době investice do bydlení. Tyto investice by právě mohly dopomoci k tomu, aby se do města přistěhovali další obyvatelé.

Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel města Slavičín v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Ženy	3 346	3 292	3 264	3 206	3 191
Muži	3 191	3 176	3 122	3 029	3 036
Celkem	6 537	6 468	6 386	6 235	6 227

Zdroj: Český statistický úřad, 2024

4.2 Organizační struktura města Slavičín

Nejvyšším představitelem města Slavičín je starosta Mgr. Tomáš Chmela. V době jeho nepřítomnosti jej zastupuje místostarostka Monika Hubíková. Městský úřad je dále tvořen

tajemníkem a pěti odbory, které byly radou obce zřízeny pro jednotlivé druhy činností. Jedná se o:

- odbor ekonomický,
- odbor investic a stavebního řádu,
- odbor sociálních věcí,
- odbor správní,
- odbor životního prostředí (Město Slavičín, 2024e).

Nejvyšším orgánem města Slavičín v oblasti samostatné působnosti je zastupitelstvo, které je složené z 21 členů. Jakožto své iniciativní a kontrolní orgány má zřízeny čtyři výbory. Jedná se o výbor kontrolní a výbor finanční, které zastupitelstvo zřizuje povinně, a vedle toho je zastupitelstvem zřízen také výbor osadní a výbor pro životní prostředí (Město Slavičín, 2024f). Vzhledem k počtu zastupitelů je ve městě zřízena i rada utvořená ze 7 členů. Rada, jakožto výkonný orgán města, má zřízeny čtyři komise (Město Slavičín, 2024g).

Ve městě je zároveň zřízena městská policie a organizační složky – knihovna, infocentrum a muzeum (Město Slavičín, 2024e). Město Slavičín je zřizovatelem i několika příspěvkových organizací, mezi které patří nemocnice, mateřské a základní školy a dům dětí a mládeže (Město Slavičín, 2024h).

5 FINANČNÍ ANALÝZA MĚSTA SLAVIČÍN

Tato kapitola je zaměřena na finanční analýzu města Slavičín. Jejím cílem je zhodnotit finanční situaci města v letech 2018–2022 s využitím vybraných metod. V rámci finanční analýzy je nejprve provedena analýza majetkové a finanční struktury města. Dále je pozornost věnována nákladům a výnosům města a též příjmům a výdajům. Následně jsou vypočítány vybrané finanční ukazatele města a pro doplnění uvedeny hodnoty monitorujících a vybraných informativních ukazatelů. Závěr kapitoly pak patří samotnému zhodnocení zjištěných výsledků provedené analýzy. Ke zpracování finanční analýzy bylo využito dat z informačního portálu Ministerstva financí a závěrečných účtů města.

5.1 Analýza majetkové a finanční struktury města

Tato podkapitola se zabývá analýzou majetkové a finanční struktury města. Nejdříve je rozebrána majetková strana rozvahy, následně finanční strana rozvahy. V obou případech je provedena horizontální a vertikální analýza.

5.1.1 Analýza majetkové struktury města

Tabulka č. 3 zobrazuje majetkovou strukturu města Slavičín za období 2018–2022. Je zjevné, že hodnota majetku města ve sledovaném období rostla. V roce 2022 přesáhla hodnotu 1 mld. Kč. Lze konstatovat, že podstatná část celkových aktiv je tvořena stálými aktivy. Ze stálých aktiv potom největší část zaujímá dlouhodobý hmotný majetek, zejména stavby. V oběžných aktivech, podílejících se na celkových aktivech pouze z malé části, má největší zastoupení krátkodobý finanční majetek. Konkrétně jde především o základní běžný účet územních samosprávných celků.

Tabulka 3 Majetková struktura města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Aktiva celkem	847 805,80	901 029,34	931 132,93	978 675,17	1 079 296,31
Stálá aktiva	799 140,52	835 679,08	851 697,17	880 037,25	897 860,00
DNM	1 732,85	1 647,28	1 705,43	1 767,23	2 178,77
DHM	645 451,88	681 049,29	697 788,49	725 784,69	743 201,83
DFM	149 069,00	148 769,00	148 663,00	148 663,00	148 663,00
Dlouhodobé pohledávky	2 886,80	4 213,52	3 540,24	3 822,32	3 816,40
Oběžná aktiva	48 665,27	65 350,26	79 435,76	98 637,92	181 436,31

Zásoby	94,59	674,61	324,72	342,10	456,32
Krátkodobé pohledávky	18 859,98	13 589,49	17 952,50	28 882,84	47 256,69
KFM	29 710,70	51 086,16	61 158,54	69 412,99	133 723,30

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Z tabulky č. 4 zobrazující vertikální analýzu majetkové struktury je patrné, že nejvíce se na celkových aktivech podílejí stálá aktiva neboli dlouhodobý majetek. Největší podíl byl zaznamenán v roce 2018, a to 94,26 %. V dalších letech však lze pozorovat postupný pokles, byť absolutní hodnota stálých aktiv ve sledovaném období rostla. Tento pokles je zapříčiněn nárůstem oběžných aktiv, jak lze vidět v předchozí tabulce, a tudíž i zvyšujícím se podílem oběžných aktiv na celkových aktivech. Jak již bylo řečeno v předchozím odstavci, největší zastoupení ve stálých aktivech má dlouhodobý hmotný majetek. Ten vykazoval největší hodnotu v roce 2022, kdy tvořil 82 % celkového dlouhodobého majetku, z čehož 66 % zaujímaly pouze stavby. V předchozích letech se však svým podílem nedostal pod hranici 80 %. Enormní je rovněž jeho podíl na celkových aktivech. Co se týká ostatních položek stálých aktiv, lze zmínit i dlouhodobý finanční majetek, který oproti zbylým položkám tvoří alespoň 16 % dlouhodobého majetku. Z pohledu oběžných aktiv lze konstatovat, že hodnota zásob je nevýznamná. Vyšších hodnot dosahují spíše krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Krátkodobé pohledávky v analyzovaném období zabírají alespoň 20 % oběžných aktiv. Nejvíce se však na celkovém oběžném majetku podílely v roce 2018, a to z 38 %. Na celkových aktivech je ovšem jejich procentuální podíl výrazně nižší. Největší část oběžných aktiv nicméně tvoří již zmíněný krátkodobý finanční majetek. Ačkoli největší hodnotu vykazoval v roce 2022, z procentuálního hlediska byl nejvýznamnější v roce 2019, kdy zaujímal 78 % oběžného majetku. Téměř celý podíl pak tvoří nejdůležitější složka, a sice základní běžný účet územních samosprávných celků.

Tabulka 4 Vertikální analýza majetkové struktury města Slavičín za období 2018–2022 (%)

	2018	2019	2020	2021	2022
Aktiva celkem	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Stálá aktiva	94,26 %	92,75 %	91,47 %	89,92 %	83,19 %
DNM	0,21 %	0,18 %	0,18 %	0,18 %	0,20 %
DHM	76,13 %	75,59 %	74,94 %	74,16 %	68,86 %
DFM	17,58 %	16,51 %	15,97 %	15,19 %	13,78 %

Dlouhodobé pohledávky	0,34 %	0,47 %	0,38 %	0,39 %	0,35 %
Oběžná aktiva	5,74 %	7,25 %	8,53 %	10,08 %	16,81 %
Zásoby	0,01 %	0,07 %	0,03 %	0,04 %	0,04 %
Krátkodobé pohledávky	2,22 %	1,51 %	1,93 %	2,95 %	4,38 %
KFM	3,51 %	5,67 %	6,57 %	7,09 %	12,39 %

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Horizontální analýza majetkové struktury je znázorněna v tabulce č. 5. Z tabulky lze vyčíst, že k největšímu meziročnímu nárůstu aktiv došlo v roce 2022, kdy se jejich objem zvýšil o více než 10 %. Příčinou tohoto zvýšení byl především nárůst jedné ze složek oběžného majetku, a sice krátkodobého finančního majetku. Hodnota této položky se zvýšila téměř o dvojnásobek, což bylo způsobeno primárně uložením peněžních prostředků na termínovaný vklad. Dále byl zaznamenán extrémní nárůst zásob v roce 2019, kdy vzhledem k tehdejší situaci na trhu se dřevem došlo k přírůstku zásob dřeva, jak vyplývá ze závěrečného účtu města. Hodnota zásob tehdy vzrostla o více než 613 %. Ve sledovaném období lze též zpozorovat postupné navyšování nejen stálých aktiv, jak již bylo uvedeno výše, ale i nejdůležitější složky stálých aktiv – dlouhodobého hmotného majetku. Za tímto navyšováním stojí mimo jiné stavební úpravy městské nemocnice uskutečněné v roce 2018, revitalizace místní části Nevšová v roce 2019, realizace stavebních úprav polikliniky v roce 2020, stavba kluziště v roce 2021 a revitalizace ZŠ Vlára v roce 2022 (Závěrečné účty města Slavičín, 2018–2022).

Tabulka 5 Horizontální analýza majetkové struktury města Slavičín za období 2018–2022 (%)

	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Aktiva celkem	6,28 %	3,34 %	5,11 %	10,28 %
Stálá aktiva	4,57 %	1,92 %	3,33 %	2,03 %
DNM	-4,94 %	3,53 %	3,62 %	23,29 %
DHM	5,52 %	2,46 %	4,01 %	2,40 %
DFM	-0,20 %	-0,07 %	0,00 %	0,00 %
Dlouhodobé pohledávky	45,96 %	-15,98 %	7,97 %	-0,15 %
Oběžná aktiva	34,29 %	21,55 %	24,17 %	83,94 %
Zásoby	613,19 %	-51,87 %	5,35 %	33,39 %

Krátkodobé pohledávky	-27,95 %	32,11 %	60,88 %	63,62 %
KFM	71,95 %	19,72 %	13,50 %	92,65 %

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.1.2 Analýza finanční struktury města

Finanční struktura města Slavičín za období 2018–2022 je představena v tabulce č. 6. Ta ukazuje, že je dodržen bilanční princip, tj. $A=P$, a je tedy zachován i rostoucí trend pasiv. Téměř celou jejich část zabírá vlastní kapitál, přičemž nejvýznamnější složku vlastního kapitálu představuje jmění účetní jednotky a upravující položky. Důležitý je však i rostoucí výsledek hospodaření, který je převzat z výkazu zisku a ztráty. V tomto případě lze hovořit o tzv. zlepšeném výsledku hospodaření. Cizí zdroje, jakožto druhá skupina pasiv, dosahují poměrně nižších hodnot. Tvoří je zejména krátkodobé a dlouhodobé závazky. Součástí cizích zdrojů jsou také rezervy, město však za sledované období žádné netvořilo.

Tabulka 6 Finanční struktura města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Pasiva celkem	847 805,80	901 029,34	931 132,93	978 675,17	1 079 296,31
Vlastní kapitál	809 940,96	835 740,66	871 262,90	909 112,97	1 047 205,14
Jmění ÚJ a upravující položky	680 694,57	675 008,25	671 028,95	674 040,02	659 802,38
Fondy účetní jednotky	7 683,89	8 561,76	9 475,45	10 433,03	10 888,82
Výsledek hospodaření	121 562,50	152 170,65	190 758,51	224 639,92	376 513,93
<i>VH běžného účetního období</i>	<i>29 295,77</i>	<i>30 608,15</i>	<i>38 587,86</i>	<i>33 881,41</i>	<i>151 874,01</i>
<i>VH předcházejících účetních období</i>	<i>92 266,73</i>	<i>121 562,50</i>	<i>152 170,65</i>	<i>190 758,51</i>	<i>224 639,92</i>
Cizí zdroje	37 864,84	65 288,68	59 870,02	69 562,20	32 091,18
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	21 372,09	45 784,57	38 508,94	36 831,08	7 029,72
Krátkodobé závazky	16 492,75	19 504,10	21 361,08	32 731,12	25 061,45

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Tabulka č. 7 znázorňující vertikální analýzu finanční struktury procentuálně potvrzuje to, co je uvedeno již v předešlém odstavci, a sice, že nejvíce se na pasivech podílí vlastní kapitál.

Ve sledovaném období pokaždé přesáhl 90 %, přičemž největší podíl 97,03 % tvořil v roce 2022. Jeho převážná část je tvořena jměním účetní jednotky, menší část poté výsledkem hospodaření, jenž na celkových pasivech vykazoval největší podíl v roce 2022, a sice 34,89 %. Město má vytvořeny také fondy, avšak vzhledem k bilanční sumě pasiv není jejich hodnota nijak významná. Jelikož objem vlastního kapitálu činil v daném období více než 90 %, je zřejmé, že cizími zdroji byl majetek města financován minimálně. O tom svědčí i hodnoty, kterých cizí zdroje v analyzovaných letech nabývaly. Procentuálně se na sumě pasiv podílely vždy méně než 10 %. Nejvíce to však bylo v roce 2019, kdy tvořily 7,25 % celkových pasiv. Zároveň lze konstatovat, že v daném roce byl cizí kapitál zastoupen především dlouhodobými závazky.

Tabulka 7 Vertikální analýza finanční struktury města Slavičín za období 2018–2022 (%)

	2018	2019	2020	2021	2022
Pasiva celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Vlastní kapitál	95,53 %	92,75 %	93,57 %	92,89 %	97,03 %
Jmění účetní jednotky a upravující položky	80,29 %	74,91 %	72,06 %	68,87 %	61,13 %
Fondy účetní jednotky	0,90 %	0,95 %	1,02 %	1,07 %	1,01 %
Výsledek hospodaření	14,34 %	16,89 %	20,49 %	22,95 %	34,89 %
<i>VH běžného účetního období</i>	<i>3,46 %</i>	<i>3,40 %</i>	<i>4,14 %</i>	<i>3,46 %</i>	<i>14,07 %</i>
<i>VH předcházejících účetních období</i>	<i>10,88 %</i>	<i>13,49 %</i>	<i>16,35 %</i>	<i>19,49 %</i>	<i>20,82 %</i>
Cizí zdroje	4,47 %	7,25 %	6,43 %	7,11 %	2,97 %
Rezervy	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Dlouhodobé závazky	2,52 %	5,08 %	4,14 %	3,76 %	0,65 %
Krátkodobé závazky	1,95 %	2,17 %	2,29 %	3,35 %	2,32 %

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Celou podkapitolu uzavírá horizontální analýza finanční struktury města, jejíž výsledky jsou uvedeny v tabulce č. 8. Jak výsledky napovídají, největší změny v oblasti zdrojů krytí majetku byly zaznamenány zejména u cizích zdrojů. V roce 2019 lze zpozorovat nárůst těchto zdrojů až o 72,43 %, přičemž hlavním důvodem takového nárůstu bylo přijetí dlouhodobých záloh. V dalším roce lze naopak vidět pokles cizích zdrojů, jelikož došlo k postupnému snižování dlouhodobých závazků. V roce 2022 klesly dlouhodobé závazky až o 80,91 %, čímž se výrazně snížily i cizí zdroje. Bylo tomu tak proto, že město v daném roce

zcela splatilo dlouhodobý úvěr a současně splnilo některé závazky, na které mu byly poskytnuty zálohy. Lze tedy konstatovat, že město Slavičín je po úplném splacení úvěru k 31.12.2022 bez dluhů. Co se však týče vlastního kapitálu, ten město naopak neustále zvyšovalo. Za zmínku stojí především poslední rok ze všech analyzovaných, kdy se městu výrazně dařilo, jelikož vedle oddlužení razantně zvýšilo svůj výsledek hospodaření běžného účetního období, a to až o 348,25 %. Příčiny růstu výsledku hospodaření budou objasněny v další podkapitole, která je zaměřena na analýzu nákladů a výnosů města, s čímž právě souvisí i výsledek hospodaření.

Tabulka 8 Horizontální analýza finanční struktury města Slavičín za období 2018–2022 (%)

	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Pasiva celkem	6,28 %	3,34 %	5,11 %	10,28 %
Vlastní kapitál	3,19 %	4,25 %	4,34 %	15,19 %
Jmění účetní jednotky a upravující položky	-0,84 %	-0,59 %	0,45 %	-2,11 %
Fondy účetní jednotky	11,42 %	10,67 %	10,11 %	4,37 %
Výsledek hospodaření	25,18 %	25,36 %	17,76 %	67,61 %
<i>VH běžného účetního období</i>	<i>4,48 %</i>	<i>26,07 %</i>	<i>-12,20 %</i>	<i>348,25 %</i>
<i>VH předcházejících účetních období</i>	<i>31,75 %</i>	<i>25,18 %</i>	<i>25,36 %</i>	<i>17,76 %</i>
Cizí zdroje	72,43 %	-8,30 %	16,19 %	-53,87 %
Rezervy	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Dlouhodobé závazky	114,23 %	-15,89 %	-4,36 %	-80,91 %
Krátkodobé závazky	18,26 %	9,52 %	53,23 %	-23,43 %

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.2 Analýza nákladů a výnosů města

V této podkapitole jsou analyzovány položky výkazu zisku a ztráty. Dojde k rozboru položek nákladové stránky výkazu, ale i výnosové stránky výkazy. Následně jsou tytéž položky rozebrány za využití vertikální a horizontální analýzy.

5.2.1 Analýza nákladů města

V tabulce č. 9 je představena nákladová struktura města Slavičín za období 2018–2022. Tu převážně tvoří náklady z činnosti, které mimo jiné zahrnují spotřebu materiálu, energie,

prodané zboží, opravy a udržování, mzdové náklady spolu se sociálním pojištěním, daň z nemovitých věcí či silniční daň, ale také odpisy, smluvní pokuty nebo náklady z prodaného dlouhodobého majetku. Náklady se dále skládají z nákladů na transfery, které tvoří zejména příspěvky na provoz příspěvkových organizací. Nejmenší část celkových nákladů poté zaujímají náklady finanční, tvořené především úroky z poskytnutých úvěrů. Nakonec je nutno dodat, že vynaložené náklady souvisí pouze s hlavní činností, neboť město Slavičín žádnou hospodářskou činnost neprovozuje.

Tabulka 9 Náklady města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady celkem	99 192,63	106 730,71	103 825,86	110 268,63	175 117,98
Náklady z činnosti	81 515,80	89 179,35	86 811,98	93 822,88	155 651,94
Finanční náklady	274,87	400,95	387,29	132,65	87,13
Náklady na transfery	15 488,28	15 115,12	14 144,43	14 611,45	17 848,46
Daň z příjmů	1 913,68	2 035,28	2 482,16	1 701,64	1 530,45

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Jak potvrzuje tabulka č. 10, která zobrazuje vertikální analýzu nákladů, náklady jsou z velké části tvořeny náklady z činnosti města. Ve všech letech se jejich podíl pohyboval nad hranicí 80 %. K tak vysokému podílu vždy nejvíce přispěla položka přijatých služeb, ale také položka mzdových nákladů či odpisů. Menší část na celkových nákladech pak zabírají náklady na transfery s podílem v rozmezí od 10,19 % do 15,61 %. Co se týká finančních nákladů, ty lze zejména v posledním roce hodnotit jako nevýznamné. Na sumě nákladů se podílely pouze z 0,05 %. Avšak ve zbylých letech nebyl jejich podíl výrazně vyšší.

Tabulka 10 Vertikální analýza nákladů města Slavičín za období 2018–2022 (%)

	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Náklady z činnosti	82,18 %	83,55 %	83,62 %	85,09 %	88,88 %
Finanční náklady	0,28 %	0,38 %	0,37 %	0,12 %	0,05 %
Náklady na transfery	15,61 %	14,16 %	13,62 %	13,25 %	10,19 %
Daň z příjmů	1,93 %	1,91 %	2,39 %	1,54 %	0,88 %

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Meziroční procentuální změny nákladů následně prezentuje tabulka č. 11. Již na první pohled je jasné, že největší změnu náklady generovaly v roce 2022. V tomto roce totiž došlo k nárůstu sumy nákladů až o 58,81 %, přičemž hlavní příčinou tohoto zvýšení byl růst nákladů z činnosti z důvodu prodeje dlouhodobého hmotného majetku. Hodnota této položky vzrostla téměř o 66 %, avšak v ostatních letech byl zaznamenán růst pouze v jednotkách procent. Další významný nárůst lze zpozorovat v roce 2019, v položce finančních nákladů. Zvýšení těchto nákladů o 45,87 % souvisí s růstem úroků z poskytnutého úvěru. Lze si však povšimnout, že v následujících letech hodnota finančních nákladů, respektive úroků z úvěru, klesala, výrazně pak v roce 2021 a 2022. Bylo tomu tak především proto, že, jak již bylo řečeno v kapitole zaměřené na finanční strukturu, město Slavičín v roce 2022 zcela splatilo svůj dlouhodobý úvěr, s čímž tedy došlo i k téměř úplnému splacení úroků. V roce 2018 a 2019 klesly rovněž náklady na transfery, avšak v dalších letech opět vzrostly. V roce 2022 až o 22,15 %. Co se týká daně z příjmů, její hodnota ze začátku sledovaného období rostla, v roce 2021 ovšem začala klesat.

Tabulka 11 Horizontální analýza nákladů města Slavičín za období 2018–2022 (%)

	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Náklady celkem	7,60 %	-2,72 %	6,21 %	58,81 %
Náklady z činnosti	9,40 %	2,65 %	8,08 %	65,90 %
Finanční náklady	45,87 %	-3,41 %	-65,75 %	-34,32 %
Náklady na transfery	-2,41 %	-6,42 %	3,30 %	22,15 %
Daň z příjmů	6,35 %	21,96 %	-31,45 %	-10,06 %

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.2.2 Analýza výnosů města

V tabulce č. 12 je představena struktura výnosů města Slavičín za období 2018–2022. I v případě výnosů je důležité upozornit na to, že se jedná o výnosy pouze z hlavní činnosti města. Jak vyplývá z tabulky, vyznačují se rostoucím charakterem a jejich převážná část je tvořena výnosy ze sdílených daní a poplatků. Výjimku však tvoří rok 2022, kdy jsou celkové výnosy nejvíce zastoupeny výnosy z transferů. Mezi významné položky dále patří i výnosy z činnosti města, v nichž jsou mimo jiné zahrnuty výnosy z prodeje vlastních výrobků a služeb, výnosy z pronájmu, ze správních a místních poplatků nebo z prodeje dlouhodobého majetku. Naopak mezi ty méně významné lze zařadit položku finančních výnosů.

Tabulka 12 Výnosy města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Výnosy celkem	128 488,40	137 338,85	142 413,72	144 150,05	326 991,99
Výnosy z činnosti	22 135,13	21 120,90	21 865,21	20 435,68	70 506,70
Finanční výnosy	6,70	4,24	274,04	33,63	3 502,66
Výnosy z transferů	12 819,22	15 553,50	26 376,67	19 460,95	134 703,10
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	93 527,35	100 660,22	93 897,80	104 219,79	118 279,53

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Tabulka č. 13 prezentuje podíly jednotlivých položek výnosů na výnosech jako celku. Potvrzuje, co již bylo uvedeno výše, a sice, že největší podíl výnosů tvoří, s výjimkou roku 2022, výnosy ze sdílených daní a poplatků. Na sumě výnosů se v letech 2018–2021 podílely více než z 65 %, přičemž hlavní složku těchto výnosů tvořily výnosy z daně z přidané hodnoty. V roce 2022 byl však podíl výnosů ze sdílených daní a poplatků podstatně nižší, a to proto, že se zvýšila hodnota výnosů z transferů, a tedy i procentuální podíl na celkových výnosech. V roce 2022 lze oproti předešlým letem zaznamenat rovněž vyšší podíl výnosů z činnosti, konkrétně 21,56 %. Co se týká finančních výnosů, ty se svou procentuální hodnotou mezi 0,01 % až 1,07 % na celkových výnosech téměř nepodílí.

Tabulka 13 Vertikální analýza výnosů města Slavičín za období 2018–2022 (%)

	2018	2019	2020	2021	2022
Výnosy celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Výnosy z činnosti	17,23 %	15,38 %	15,36 %	14,18 %	21,56 %
Finanční výnosy	0,01 %	0,01 %	0,19 %	0,02 %	1,07 %
Výnosy z transferů	9,97 %	11,32 %	18,52 %	13,50 %	41,20 %
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	72,79 %	73,29 %	65,93 %	72,30 %	36,17 %

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Na závěr podkapitoly je zpracována tabulka č. 14 zobrazující meziroční změny ve výnosových položkách. Stejně jako hodnota nákladů, i hodnota výnosů nejvíce vzrostla v posledním analyzovaném roce. Konkrétně byly výnosy navýšeny o 126,84 %. Zásadní podíl na tomto zvýšení má položka finančních výnosů, jejíž hodnota v příslušném roce rapidně vzrostla. Procentuálně se jedná o navýšení o 10 315,28 %. O něco méně, ale přece

jen výrazně, se pak na daném zvýšení podílí výnosy z činnosti a výnosy z transferů. Jde-li o zmíněný nárůst finančních výnosů v roce 2022, ten je zapříčiněn růstem úroků z nově zřízeného termínovaného vkladu. K nárůstu finančních výnosů, byť menšímu, však došlo i v roce 2020. V tomto případě byly finanční výnosy tvořeny úroky zejména ze spořicího účtu, nikoliv však úroky z termínovaného vkladu. Vzhledem k prodanému dlouhodobému hmotnému majetku včetně pozemků v roce 2022 došlo rovněž k růstu výnosů z činnosti, a to o 245,02 %. Zároveň si nelze nevděkovat značného nárůstu výnosů z transferů v roce 2022, na němž má podíl především jednorázový příspěvek z rozpočtu Ministerstva financí ČR, jakožto odškodnění v souvislosti s mimořádnou událostí v areálu muničních skladů ve Vrbeticích (Závěrečný účet města, 2022). Co se týče výnosů ze sdílených daní a poplatků, u této položky žádné výrazné změny ve sledovaném období neproběhly.

Tabulka 14 Horizontální analýza výnosů města Slavičín za období 2018–2022 (%)

	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Výnosy celkem	6,89 %	3,70 %	1,22 %	126,84 %
Výnosy z činnosti	-4,58 %	3,52 %	-6,54 %	245,02 %
Finanční výnosy	-36,72 %	6 363,21 %	-87,73 %	10 315,28 %
Výnosy z transferů	21,33 %	69,59 %	-26,22 %	592,17 %
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	7,63 %	-6,72 %	10,99 %	13,49 %

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.3 Analýza příjmů a výdajů města

Tato podkapitola je zaměřena na příjmovou a výdajovou stránku rozpočtu města. Nejprve je proveden rozbor jednotlivých druhů příjmů a výdajů města a následně jsou celkové příjmy a výdaje porovnány.

5.3.1 Analýza příjmů města

Příjmy rozpočtu města tvoří podle zdrojů čtyři skupiny. Jde o příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Jejich hodnoty za období 2018–2022 jsou uvedeny v tabulce č. 15. Z tabulky jednoznačně vyplývá, že celkové příjmy dosáhly svého maxima v roce 2022. Tímto maximem je částka 293 020 tis. Kč. Je vhodné dodat, že ve srovnání s předchozím rokem příjmy vzrostly téměř o 90 %. Zároveň je zřejmé, že nejvýznamnějším zdrojem finančních prostředků rozpočtu města jsou daňové příjmy.

Významnou položku daňových příjmů tvoří tzv. sdílené daně, které představují více jak 60 % celkových příjmů. Vývoj daňových příjmů je ovlivněn vývojem ekonomiky. Jak vyplývá ze závěrečného účtu města, jejich pokles v roce 2020 byl způsoben propadem ekonomiky z důvodu přijetí určitých opatření za účelem zmírnění dopadů epidemie COVID-19. Naopak růst daňových příjmů v roce 2019 byl dán vysokou mírou zaměstnanosti a rostoucími platy, v letech 2021 a 2020 poté ožíváním ekonomiky z dopadů epidemie.

V případě nedaňových příjmů nedošlo až do roku 2021 k žádnému výraznému výkyvu. Příjmy byly téměř na stejné úrovni, ve výši okolo 30 000 tis. Kč. Extrémní navýšení však bylo zaznamenáno v roce následujícím, kdy plnění nedaňových příjmů dosáhlo 136 180 tis. Kč. Hlavním důvodem navýšení těchto příjmů o 357,53 % bylo přijetí finančního příspěvku z rozpočtu MF, o němž bylo pojednáno již v podkapitole analyzující výnosy.

U kapitálových příjmů lze zpozorovat výraznější změnu v roce 2022, kdy došlo k jejich růstu o 73,11 %, především díky prodeji pozemků. V tomtéž roce plnění kapitálových příjmů rovněž dosáhlo své nejvyšší hodnoty, a sice 6 354 tis. Kč.

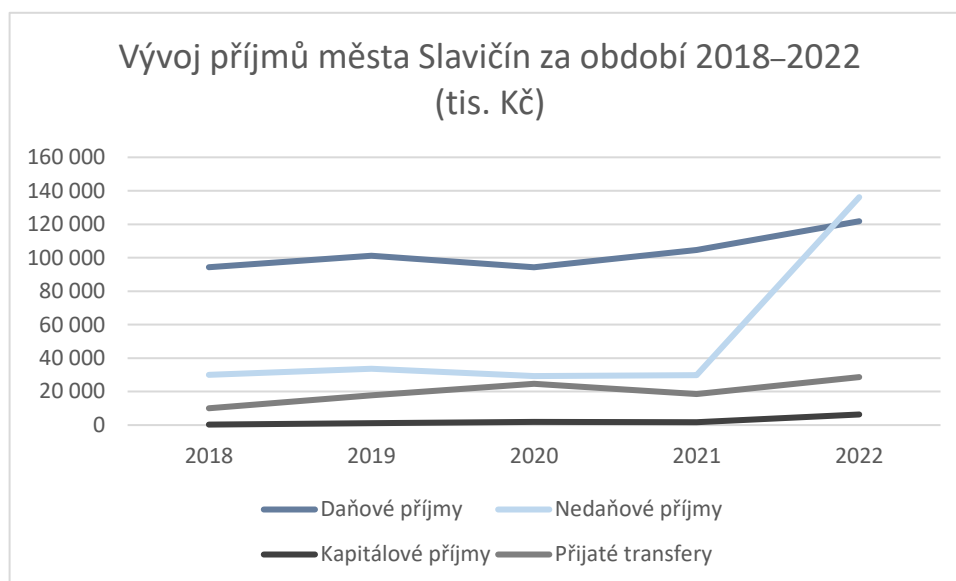
Příjem z jednotlivých dotačních titulů poskytnutých z veřejných zdrojů zaznamenal v analyzovaném období růst i pokles. V roce 2019 došlo k nárůstu této položky o 76,86 % přičemž vedle běžných neinvestičních transferů byla příčinou nárůstu přijatá dotace na pořízení dopravního automobilu pro Jednotku požární ochrany Slavičín. V roce 2020 se položka přijatých transferů opět zvýšila, a to zejména z důvodu realizace jednorázového příspěvku určeného ke kompenzaci výpadku daňových příjmů v období epidemie. V roce 2021 došlo ke snížení o 25 %, avšak v následujícím roce se příjem znovu zvýšil, neboť byla přijata dotace ve vyšší částce na revitalizaci některých veřejných budov města (Závěrečné účty města, 2019–2022).

Tabulka 15 Příjmy města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Daňové příjmy	94 344	101 213	94 397	104 696	121 803
Nedaňové příjmy	29 950	33 594	29 306	29 764	136 180
Kapitálové příjmy	308	1 055	1 992	1 708	6 354
Přijaté transfery	10 058	17 789	24 715	18 607	28 682
Příjmy celkem	134 660	153 651	150 410	154 775	293 020

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Vývoj jednotlivých druhů příjmů města Slavičín za sledované období je dále znázorněn v grafu č. 1.

Graf 1 Vývoj příjmů města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.3.2 Analýza výdajů města

Celkové výdaje jsou rozlišeny na výdaje běžné a výdaje kapitálové. Jejich vývoj za období 2018–2022 lze pozorovat v tabulce č. 16. Z té je patrné, že v roce 2019 úhrn výdajů mírně klesl, avšak v roce 2020 byl započat jeho postupný růst. V roce 2022 pak plnění výdajů dosáhlo maximální hodnoty 228 216 tis. Kč.

V rámci běžných výdajů jsou financovány především pravidelné provozní činnosti města. I proto se běžné výdaje na celkových výdajích podílí z větší části, jak jde vidět i v tabulce. Při pohledu na tabulku je též očividné, že běžné výdaje ve sledovaném období nevykazovaly žádné výrazné změny. Nejvýznamnější položku běžných výdajů tvoří výdaje na neinvestiční nákupy, zejména pak nákup služeb.

Kapitálové výdaje zahrnují především platby za pořízení dlouhodobého majetku a výdaje s tímto pořízením související. V rámci vývoje těchto výdajů byl v roce 2022 zaznamenán výrazný nárůst, a to o 193,11 %. Plnění kapitálových výdajů v daném roce dosáhlo částky 112 000 tis. Kč. Tento prudký nárůst má spojitost s několika významnými dokončenými akcemi, mezi které patří zejména vybudování nového úseku cyklotrasy Hrádek – Šanov, revitalizace významných veřejných budov a rekonstrukce hotelu (Závěrečný účet města,

2022). Co se týká výše kapitálových výdajů v předchozích letech, ta byla vzhledem k méně nákladným projektům podstatně nižší.

Tabulka 16 Výdaje města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné výdaje	94 578	105 071	98 894	105 423	116 216
Kapitálové výdaje	31 813	21 143	35 836	38 210	112 000
Výdaje celkem	126 391	126 214	134 730	143 633	228 216

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Vývoj jednotlivých druhů výdajů města Slavičín za sledované období je dále znázorněn v grafu č. 2.

Graf 2 Vývoj výdajů města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.3.3 Saldo příjmů a výdajů

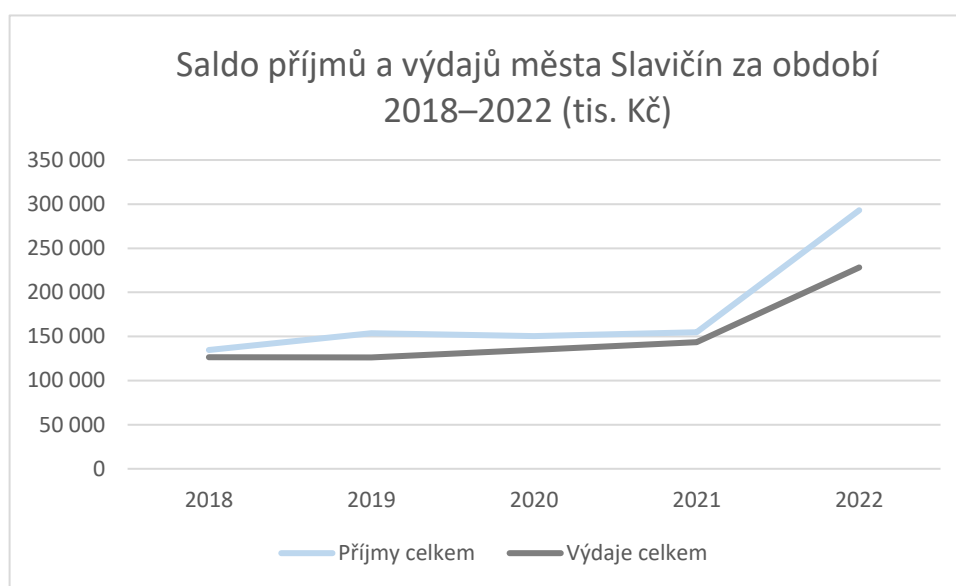
V tabulce č. 17 jsou zachyceny celkové příjmy a výdaje včetně jejich salda. Jak vyplývá z tabulky, hospodaření města Slavičín skončilo ve všech letech přebytkem. Suma příjmů totiž vždy převyšovala sumu výdajů. Největšího přebytku město dosáhlo v posledním sledovaném roce, kdy byly příjmy oproti výdajům vyšší o 64 804 tis. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem došlo k navýšení salda o 481,62 %. Na tomto enormním nárůstu mají podíl hlavně vyšší nedaňové příjmy. Naopak nejmenší přebytek město zaznamenalo v roce 2018, kdy rozdíl příjmů a výdajů činil 8 269 tis. Kč.

Tabulka 17 Saldo příjmů a výdajů města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy celkem	134 660	153 651	150 410	154 775	293 020
Výdaje celkem	126 391	126 214	134 730	143 633	228 216
Saldo příjmů a výdajů	8 269	27 437	15 680	11 142	64 804

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

Saldo příjmů a výdajů města Slavičín za období 2018–2022 je znázorněno i v grafu č. 3.

Graf 3 Saldo příjmů a výdajů města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.4 Analýza vybraných finančních ukazatelů

V této podkapitole jsou pro detailnější vyhodnocení finančního zdraví města vypočítány vybrané finanční ukazatele. Mezi ně patří ukazatele autarkie, likvidity, aktivity a ukazatele financování. Vedle toho jsou také představeny tři monitorující ukazatele, které jsou považovány za stěžejní a vybrané tři informativní ukazatele. Vzorce pro výpočet vybraných finančních ukazatelů jsou součástí přílohy I.

5.4.1 Ukazatele autarkie

Ukazatele autarkie jsou pro veřejný sektor typické. Výsledné hodnoty těchto ukazatelů prezentuje tabulka č. 18. Na základě výsledků lze konstatovat, že ve všech letech bylo město soběstačné, jelikož ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů i ukazatel autarkie na bázi příjmů a výdajů byl vždy nad hodnotou 1. To rovněž znamená, že výnosy vždy převyšovaly náklady a příjmy vždy převyšovaly výdaje.

V případě autarkie na bázi výnosů a nákladů lze hovořit o největší míře soběstačnosti města v roce 2022, kdy ukazatel dosáhl hodnoty 1,87. Ve srovnání s předchozími lety se jedná o hodnotu vyšší, zejména z důvodu enormního nárůstu výnosů. Ve zbylých letech se pak hodnota pohybovala pouze okolo 1,30.

Co se týká autarkie na bázi příjmů a výdajů, tento ukazatel dosáhl největší hodnoty rovněž v roce 2022, a to 1,28. Naopak nejmenší hodnota byla zaznamenána v roce 2018, a sice 1,07.

Tabulka 18 Ukazatele autarkie města Slavičín za období 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Autarkie na bázi výnosů a nákladů	1,30	1,29	1,37	1,31	1,87
Autarkie na bázi příjmů a výdajů	1,07	1,22	1,12	1,08	1,28

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.4.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity jsou představeny v tabulce č. 19. Již analýza majetkové a finanční struktury napovídala, že hodnoty jednotlivých ukazatelů likvidity budou vyšší než 1, jelikož město má více oběžného majetku než krátkodobých závazků. Z toho tedy vyplývá, že město pravděpodobně nemá potíže s jejich splácením.

Jde-li o hodnoty běžné likvidity a pohotové likvidity, ty jsou ve všech analyzovaných letech prakticky totožné. Je tomu tak proto, že běžná likvidita na rozdíl od té pohotové v sobě sice zahrnuje i zásoby, avšak ty jsou tak malé, že nemají téměř žádný vliv na rozdíl hodnot těchto dvou ukazatelů. V letech 2018–2022 se tyto dva ukazatele pohybovaly okolo hodnoty 3, v roce 2022 pak až nad hodnotou 7. Za hlavní důvod meziročního nárůstu hodnot lze považovat až skoro dvojnásobné zvýšení oběžných aktiv díky položce krátkodobého finančního majetku.

Co se týče hodnot ukazatele okamžité likvidity, ty jsou poněkud nižší, neboť se do výpočtu tohoto ukazatele promítá pouze jedna z položek oběžného majetku, a to krátkodobý finanční majetek. Opět si lze povšimnout, že v roce 2022 je hodnota tohoto ukazatele oproti předchozím rokům poněkud vyšší, a to vzhledem k již zmíněnému nárůstu krátkodobého finančního majetku.

Tabulka 19 Ukazatele likvidity města Slavičín za období 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Běžná likvidita	2,95	3,35	3,72	3,01	7,24
Pohotová likvidita	2,94	3,32	3,70	3,00	7,22
Okamžitá likvidita	1,80	2,62	2,86	2,12	5,34

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.4.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity města jsou uvedeny v tabulce č. 20. Obrat kapitálu dosahoval v letech 2018–2021 vždy stejné, poměrně nízké hodnoty, a to 0,15. Pozitivně však lze hodnotit rok 2022, kdy jeho hodnota vzrostla o dvojnásobek.

Rok 2022 je hodnocen jako pozitivní i v případě ukazatele míry vázanosti stálých aktiv ve výnosech, jehož hodnota 2,75 svědčí o nižší intenzitě využívání stálých aktiv při tvorbě výnosů. V ostatních letech byla hodnota tohoto ukazatele vyšší, a to vždy okolo 6.

Doba obratu pohledávek, jakožto poslední z ukazatelů aktivity, říká, za kolik dní byly v průměru zinkasovány pohledávky. Čím menší počet dnů, tím dříve má město finanční prostředky od svých odběratelů k dispozici. Z tabulky vyplývá, že pohledávky byly nejrychleji uhrazeny v roce 2019, a to v průměru za 36 dní. Naopak nejdéle čekalo město na inkaso plateb od svých odběratelů v roce 2021, a to v průměru 73 dní.

Tabulka 20 Ukazatele aktivity města Slavičín za období 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Obrat kapitálu	0,15	0,15	0,15	0,15	0,30
Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech	6,22	6,08	5,98	6,11	2,75
Doba obratu pohledávek (dny)	52,84	35,62	45,38	72,13	52,03

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.4.4 Ukazatele financování

Ukazatele financování jsou uvedeny v tabulce č. 21. Patří mezi ně ukazatel finanční samostatnosti, ukazatel věřitelského rizika a míra zadluženosti vlastního kapitálu.

Hodnoty ukazatele finanční samostatnosti se ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí 0,93–0,97. Z těchto dosažených hodnot vyplývá, že město je finančně samostatné, neboť prakticky celou část zdrojů financování majetku tvoří vlastní kapitál.

Hodnoty předchozího ukazatele mají samozřejmě vliv na dosažené hodnoty dalšího ukazatele, jímž je ukazatel věřitelského rizika. Ten dává do poměru cizí zdroje a celková pasiva. Jelikož se cizí zdroje na pasivech podílí minimálně, hodnoty ukazatele věřitelského rizika jsou poměrně nízké. Pohybují se mezi 0,03 až 0,07.

S předchozími ukazateli zcela souvisí i poslední ukazatel, kterým je míra zadluženosti vlastního kapitálu. Ten vyjadřuje podíl cizího kapitálu k vlastnímu kapitálu. Hodnoty tohoto ukazatele jsou téměř identické jako hodnoty předchozího ukazatele. Důvodem je to, jak již bylo řečeno výše, že téměř celou část pasiv zabírá vlastní kapitál. Na základě výsledků lze tedy konstatovat, že míra zadluženosti vlastního kapitálu je velmi nízká.

Tabulka 21 Ukazatele financování města Slavičín za období 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Ukazatel finanční samostatnosti	0,96	0,93	0,94	0,93	0,97
Ukazatel věřitelského rizika	0,04	0,07	0,06	0,07	0,03
Míra zadluženosti vlastního kapitálu	0,05	0,08	0,07	0,08	0,03

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.4.5 Monitorující ukazatele

V tabulce č. 22 jsou dále uvedeny monitorující ukazatele, které jsou považovány za stěžejní. Jedná se o podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, běžnou likviditu a pravidlo rozpočtové odpovědnosti.

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům je ve všech sledovaných letech na úrovni 3–5 %. Tento jev lze hodnotit velice pozitivně, neboť je to značně pod kritickou hodnotou 25 %.

Ukazatel běžné likvidity byl již rozebrán v rámci ukazatelů likvidity. Bylo zjištěno, že ve sledovaném období byl vždy nad doporučenou hodnotou 1.

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti by nemělo překročit zákonem stanovenou hranici 60 %. To však ukazatel splňuje. Zároveň má tento ukazatel klesající charakter, neboť se každoročně snižovala výše dluhu. Vzhledem k tomu, že v roce 2022 již město neevidovalo žádný dluh, je tento ukazatel roven 0 %.

Tabulka 22 Monitorující ukazatele města Slavičín za období 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	3,17 %	5,15 %	4,56 %	5,05 %	4,39 %
Běžná likvidita	2,95	3,35	3,72	3,01	7,24
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	9,25 %	8,08 %	3,45 %	1,01 %	0,00 %

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.4.6 Vybrané informativní ukazatele

Pro doplnění jsou ještě v tabulce č. 23 představeny vybrané informativní ukazatele. Jedná se o podíl investičních transferů na kapitálových výdajích, podíl kapitálových výdajů na provozním saldu a krytí dluhové služby.

Z analýzy příjmů a výdajů víme, že město neustále investuje, a tak bylo zkoumáno, jak kryje kapitálové výdaje – zda přebytky v běžném rozpočtu nebo více z přijatých transferů. V tabulce můžeme vidět, že z ukazatelů krytí kapitálových výdajů dosahoval ve sledovaných letech výrazně vyšších hodnot podíl kapitálových výdajů na provozním saldu, což tedy znamená, že kapitálové výdaje byly kryty spíše dosaženými přebytky běžného rozpočtu.

Zároveň bylo posouzeno i kritérium dluhu v podobě ukazatele krytí dluhové služby. Tento ukazatel informuje o tom, zda je město schopné pokrýt náklady na dluh dosaženým provozním přebytkem. Je-li tomu tak, pak jsou hodnoty ukazatele vyšší jak 1. To je v tomto případě splněno. V roce 2022 navíc hodnota enormně vzrostla, což bylo dáno vyšším provozním přebytkem a zároveň nižší dluhovou službou.

Tabulka 23 Vybrané informativní ukazatele města Slavičín za období 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Podíl inv. transferů na kap. výdajích	0,04	0,15	0,04	0,06	0,14
Podíl kap. výdajů na provozním saldu	0,82	0,48	0,74	0,84	0,72
Krytí dluhové služby	6,55	7,30	8,09	13,61	100,12

Zdroj: Monitor – Státní pokladna, 2024, vlastní zpracování

5.5 Shrnutí výsledků finanční analýzy

Finanční analýza města Slavičín byla provedena za období 2018–2022. K jejímu zpracování bylo využito dat z informačního portálu Ministerstva financí. Finanční analýza posuzovala majetkovou a finanční strukturu města, nákladové a výnosové položky a vedle toho se zaměřila i na rozbor příjmové a výdajové strany rozpočtu města. V rámci finanční analýzy byly dále rozebrány také vybrané finanční ukazatele včetně ukazatelů monitorujících a informativních.

Na základě provedené analýzy majetkové a finanční struktury města bylo prokázáno, že majetek, respektive aktiva, jsou z převážné části tvořena stálými aktivy, zejména dlouhodobým hmotným majetkem. Zároveň bylo zjištěno, že tento majetek je z více jak 90 % financován vlastními zdroji. V rámci analýzy majetkové a finanční struktury byly jisté položky podrobeny i vertikální a horizontální analýze.

Analýza položek výkazu zisku a ztráty, tj. nákladů a výnosů, odhalila, že na celkových vynaložených nákladech mají svůj podíl především náklady z činnosti, obzvláště položka přijatých služeb. Sumu vynaložených nákladů však ve všech analyzovaných letech převyšovaly dosažené výnosy. Ty jsou obecně nejvíce zastoupeny výnosy ze sdílených daní. Za výjimku lze považovat pouze rok 2022, kdy se jednalo hlavně o výnosy z transferů. Rok 2022 byl současně nejvýnosnějším. Taktéž v rámci analýzy nákladů a výnosů bylo využito vertikální a horizontální analýzy.

Při analyzování příjmových a výdajových položek rozpočtu bylo vždy dosaženo kladného salda. Zároveň z analýzy vyplynulo, že město získává příjmy především ze sdílených daní, z nichž výše podílů je stanovena zákonem o rozpočtovém určení daní. Na příjmovou část mělo vliv i jednorázové odškodné za výbuchy ve Vrběticích, které bylo přijato z rozpočtu Ministerstva financí v roce 2022. Co se týká výdajů, ty byly ve větší míře vynakládány na provozní činnost města, a to i přesto, že město v daném období realizovalo několik významných stavebních akcí.

Příznivých výsledků dále dosáhly ukazatele likvidity, které vždy převyšovaly hodnotu 1. Tato skutečnost svědčí o schopnosti města splácet své závazky. Vzhledem k nízkému stavu zásob se zejména hodnoty běžné a pohotové likvidity pohybovaly na stejné úrovni.

Za kladný výsledek lze též považovat dosažení soběstačnosti města v rámci analýzy nejtypičtějšých ukazatelů municipalit, a sice ukazatelů autarkie. Jak v případě ukazatele

autarkie na bázi příjmů a výdajů, tak i v případě ukazatele na bázi výnosů a nákladů bylo vždy dosaženo hodnoty vyšší než 1.

Pozitivně lze rovněž hodnotit finanční samostatnost města, neboť k financování majetku využívá hlavně vlastních zdrojů. S tím souvisí zbylé dva ukazatele financování, které svými hodnotami potvrzují, že cizí zdroje jsou využívány minimálně a zároveň, že míra zadluženosti vlastního kapitálu je tím pádem velice nízká.

Důraz je kladen i na monitorující ukazatele, jež vždy splňovaly doporučené hodnoty. Za zmínku v tomto případě stojí zejména pravidlo rozpočtové odpovědnosti, které se díky oddlužení města v roce 2022 rovnalo 0 %. Ve vztahu k dluhu můžeme upozornit ještě na jeden z vybraných informativních ukazatelů – krytí dluhové služby, jehož hodnoty svědčí o schopnosti města pokrýt náklady na dluh dosaženým provozním přebytkem.

Na základě zjištěných výsledků finanční analýzy lze hospodaření města Slavičín hodnotit velice kladně.

6 ANALÝZA STÁVAJÍCÍHO VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU MĚSTA SLAVIČÍN

Již z teoretické části je známo, že vnitřní kontrolní systém, jakožto součást finanční kontroly, je upraven zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Tento zákon ve své čtvrté části ukládá všem vedoucím zaměstnancům města Slavičín povinnost zajistit fungování systému vnitřní kontroly a vedle toho též povinnost informovat vedoucího orgánu veřejné správy, jímž je starosta města, o výsledcích dosahovaných při plnění stanovených úkolů, o vzniku rizik, o závažných nedostatcích v činnosti města a také o přijatých a plněných nápravných opatřeních.

Město Slavičín, co se problematiky vnitřního kontrolního systému týče, se řídí dvěma metodickými pokyny. Jedná se o Podpisový řád pro účetní a finanční kontrolu a metodický pokyn Systém finanční kontroly. Oba vnitřní předpisy mi byly vedoucím ekonomického odboru města poskytnuty, tudíž jsem nimi disponovala po celou dobu zpracování diplomové práce. V rámci této kapitoly bude pozornost zaměřena právě na detailní prozkoumání těchto metodických pokynů, respektive na to, jak je s ohledem na ně zajištěno fungování systému vnitřní kontroly ve městě.

Metodický pokyn k finanční kontrole účinný od roku 2014 je pro město Slavičín prioritní. Předmětem této úpravy je stanovení podmínek a postupů města pro provádění řídicí kontroly a veřejnosprávní kontroly vyplývající ze zákona o finanční kontrole včetně jeho prováděcí vyhlášky MF č. 416/2004 Sb. Mimo jiné vymezuje odpovědnost a pravomoci osob podílejících se na provádění kontrolní činnosti. Podle tohoto metodického pokynu pak postupují všichni zaměstnanci města zařazení do Městského úřadu Slavičín, organizačních složek města a Městské policie Slavičín, kteří jsou povinni se podílet na hospodářských, tj. finančních a majetkových operacích města, na výkonu vnitřní řídicí kontroly těchto operací jako příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní, nebo na výkonu veřejnosprávní kontroly u příspěvkových organizací města a u žadatelů a příjemců podpory z rozpočtu města. Metodický pokyn je závazný také pro zastupitele města, členy výborů a komisí a další osoby, které se podílejí na hospodářských operacích nebo na výkonu řídicí či veřejnosprávní kontroly.

Vzhledem k datu nabytí účinnosti je však poměrně zastaralý. Z toho jednoznačně vyplývá, že metodický pokyn se odkazuje na ne zcela platnou legislativu. V článku 2 stanovuje hlavní

cíle finanční kontroly, mezi které řadí i hospodárnost, účelnost a efektivnost při hospodaření s veřejnými prostředky města. Tyto pojmy ovšem nejsou vůbec vysvětleny.

Metodický pokyn k finanční kontrole v článku 3 pojednává o systému finanční kontroly, který je na úrovni města tvořen řídicí kontrolou a veřejnosprávní kontrolou. Útvar interního auditu není dle § 29 odst. 6 zákona o finanční kontrole městem zřízen a kontrolní opatření jsou tak zohledněna v systému řídicí kontroly. Rozdělení systému finanční kontroly, které uvádí metodický pokyn, však nelze dle příslušného zákona považovat za přesné.

Metodický pokyn k finanční kontrole bude dále analyzován v následujících podkapitolách.

6.1 Řídicí kontrola

Město Slavičín provádí řídicí kontrolu v souladu s ustanoveními § 25 - § 27 zákona o finanční kontrole. Vedoucí zaměstnanci, mezi něž patří tajemník, vedoucí odborů, vedoucí organizačních složek a velitel městské policie, mají povinnost:

- ujišťovat se o plnění svých příkazů a opatření,
- organizovat a provádět kontrolu tak, aby zajistila včasné odhalování případných nedostatků,
- vyhodnocovat a sdělovat nadřízenému zjištěné závažné nedostatky, zejména porušení předpisů,
- na základě výsledků kontroly přijímat opatření, která by omezila výskyt zjišťovaných nedostatků,
- vypracovat zápis o provedené kontrole, jde-li o kontrolu, jež byla vedoucímu zaměstnanci nařízena nebo jež byla provedena v souladu s plánem kontrolní činnosti.

Řídicí kontrola se provádí ve třech stupních. Jde o kontrolu předběžnou, průběžnou a následnou.

6.1.1 Předběžná řídicí kontrola

Předběžná kontrola je vykonávána:

- příkazcem operace, jímž je starosta, místostarosta a vedoucí zaměstnanci,
- správcem rozpočtu, tj. vedoucím ekonomického odboru, zodpovědným za správu rozpočtu a

- hlavní účetní, tj. pracovníkem ekonomického odboru odpovědným za vedení účetnictví města.

V případě nepřítomnosti lze, dle zákona o finanční kontrole, funkci správce rozpočtu a hlavní účetní sloučit.

Již z teoretické části je známo, že organizace zpravidla opomíjí kontrolu veřejných příjmů a provádějí kontrolu pouze na úrovni veřejných výdajů. Takový nedostatek však nebyl v organizaci zjištěn a předběžná kontrola je tak uskutečňována jak u příjmů, tak i u výdajů. I proto ji lze členit do několika fází:

- kontrola před vznikem nároku na veřejný příjem do rozpočtu města,
- kontrola po vzniku nároku na veřejný příjem do rozpočtu města,
- kontrola před vznikem závazku k veřejnému výdaji z rozpočtu města,
- kontrola po vzniku závazku k veřejnému výdaji z rozpočtu města.

Kontrola před vznikem nároku na veřejný příjem do rozpočtu města znamená stanovení a vymezení nároku města z nějaké budoucí hospodářské operace. Může se jednat o plnění ze smluv, například v podobě nájemného, dotací, darů apod., plnění z daní, místních poplatků, rozhodnutí, usnesení atd. Kontrolu provádí příkazce operace, který ji svým podpisem na daném dokumentu zároveň potvrdí.

Kontrola po vzniku nároku na veřejný příjem do rozpočtu města se týká úkonů směřujících k vlastnímu výběru příjmů rozpočtu – platbou hotovosti do pokladny města či převodem na bankovní účet města. Kontrolu provádí příkazce operace spolu s hlavní účetní, přičemž ji následně svým podpisem také potvrdí.

Kontrola před vznikem závazku k veřejnému výdaji z rozpočtu města představuje stanovení a vymezení závazku města z nějaké budoucí hospodářské operace, jako je plnění ze smluv, objednávek, rozhodnutí, usnesení apod. Tuto kontrolu zajistí a svým podpisem potvrdí příkazce operace, jenž následně předá podklad správci rozpočtu. Ten mimo jiné prověří soulad operace s rozpočtem města a neshledá-li žádné nedostatky, vrátí ním podepsaný podklad příkazci operace. Podpis správce rozpočtu je považován za doklad o kontrolním zajištění finančního krytí závazku. S kontrolním zajištěním souvisí pojmy individuální příslib a limitovaný příslib, jak zmiňuje metodický pokyn. Přesná definice pojmů však není v rámci vnitřního předpisu vymezena. Nicméně po rozhovoru s vedoucím ekonomického odboru jsem zjistila, že limitovaný příslib představuje takové kontrolní zajištění finančního

krytí závazku, kdy není předem znám věřitel a výše výdaje u konkrétní výdajové operace. Je schvalován jako souhrnný limit výdajů na daný účel v daném období, přičemž jeho účel zpravidla spočívá v krytí běžných provozních výdajů do 20 tis. Kč. Limitovaný příslib je například vytvořen pro oblast městského muzea, a to na období jednoho roku se stanovenou výší finančního limitu 300 tis. Kč. Krytí výdajů v hodnotě nad 20 tis. Kč je pak vždy zajištěno objednávkou nebo smlouvou a doloženo záznamem o provedené finanční kontrole (příkazce operace, správce rozpočtu, hlavní účetní). Objednávky ve výši od 20 tis. Kč do 100 tis. Kč nad rámec finanční kontroly připodepisuje starosta. Nad 100 tis. Kč nelze řešit pořízení služby nebo zboží, případně výrobku objednávkou, ale musí být uzavřena smlouva, kterou schvaluje příslušný orgán, většinou rada, a až poté může starosta smlouvu podepsat.

U individuálního příslibu je to podobné, jen se jedná o předem známého dodavatele zboží nebo služeb a předem známou výši závazku. Individuální příslib město využívá na dotační projekty, investiční nebo mimořádné neinvestiční akce, půjčky, dotace a na jednorázové výdaje s mimořádnou hodnotou.

Kontrola po vzniku závazku k veřejnému výdaji z rozpočtu města se týká úkonů směřujících k vlastní úhradě výdajů rozpočtu. Kontrolu provádí příkazce operace spolu s hlavní účetní, přičemž ji následně svým podpisem také potvrdí.

Pro lepší pochopení je zpracováno schéma, podle kterého se předběžná řídicí kontrola na úrovni města Slavičín provádí. Při jejím provádění jsou využívány schvalovací postupy.

Tabulka 24 Předběžná řídicí kontrola

Hospodářská operace	Okamžik kontroly	Podpisový záznam
PŘÍJMY		
před vznikem nároku na veřejný příjem nebo jiné plnění	před uzavřením smluvního vztahu (správnost a oprávněnost smlouvy, objednávky, rozhodnutí, usnesení,..)	příkazce operace
po vzniku nároku na příjem nebo jiné plnění	před zaúčtováním pohledávky (správnost nároku dle smlouvy, objednávky, rozhodnutí, usnesení,..)	příkazce operace
	zaúčtování pohledávky a přijetí platby (podpisové vzory, správnost nároku a dlužníka, jiné skutečnosti účetního dokladu)	hlavní účetní
VÝDAJE		

před vznikem závazku k veřejnému výdaji nebo jinému plnění	před uzavřením smluvního vztahu (správnost a oprávněnost smlouvy, objednávky, rozhodnutí, usnesení,..)	příkazce operace
	rozpočtové krytí závazku (soulad se schválenými výdaji, pravidla financování, zdroje financování,..)	správce rozpočtu
po vzniku závazku k veřejnému výdaji nebo jinému plnění	před zaúčtováním závazku (správnost závazku dle smlouvy, objednávky, rozhodnutí, usnesení,..)	příkazce operace
	zaúčtování závazku a provedení úhrady (podpisové vzory, správnost závazku a věřitele, jiné skutečnosti účetního dokladu)	hlavní účetní

Zdroj: Metodický pokyn Systém finanční kontroly, 2014, vlastní zpracování

6.1.2 Průběžná řídicí kontrola

Průběžnou řídicí kontrolu provádí starosta, místostarosta, vedoucí zaměstnanci v rámci své působnosti, kontrolní výbor a finanční výbor. Při kontrole, která je založena na operačních postupech, se zaměřují především na:

- bezhotovostní platební styk, neoprávněné zásahy,
- peněžní prostředky v hotovosti a ceniny, jejich ochranu, inventarizaci,
- soulad příjmů a výdajů s doklady o pohledávkách nebo závazcích, fyzické odsouhlasení, hospodárnost, efektivnost a účelnost,
- správu pohledávek, jejich vymáhání,
- plnění závazků, dodržování splatných termínů,
- neoprávněné nakládání s majetkem,
- dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů města,
- kontrolu plnění přijatých nápravných opatření.

6.1.3 Následná řídicí kontrola

Následná kontrola je stejně jako kontrola průběžná vykonávána starostou, místostarostou, vedoucími zaměstnanci v rámci své působnosti, kontrolním výborem a finančním výborem. Při kontrole jsou uplatňovány revizní postupy. Následná kontrola je soustředěována na vybraný vzorek operací, přičemž vyhodnocuje zejména:

- soulad údajů uvedených v účetním systému města s údaji v evidencích a dokladech,

- soulad s právními předpisy a vnitřními předpisy města,
- předcházení rizik, dodržování opatření.

6.1.4 Řídící kontrola v příspěvkových organizacích

Město zajišťuje zavedení a fungování systému řídicí kontroly dle zákona o finanční kontrole i v těchto zřízených příspěvkových organizacích:

- Dům dětí a mládeže,
- Mateřská škola Slavičín,
- Městská nemocnice Slavičín,
- Základní škola Slavičín – Malé pole,
- Základní škola Slavičín – Vlára,
- Základní umělecká škola Slavičín.

Město jako zřizovatel organizačních složek zajišťuje zavedení a fungování systému řídicí kontroly i v těchto organizacích. Ty však na rozdíl od příspěvkových organizací spadají do rámce kontroly obce.

6.2 Veřejnosprávní kontrola

Město Slavičín provádí veřejnosprávní kontrolu v souladu s ustanoveními § 9 - § 11 zákona o finanční kontrole u zřízených příspěvkových organizací a u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory z rozpočtu města. Město jako zřizovatel příspěvkových organizací kontroluje hospodaření s veřejnými prostředky města, a to před jejich samotným poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně. Tuto kontrolu zajišťují pověření zaměstnanci příslušných odborů a finanční či kontrolní výbor.

Stejně jako kontrola u příspěvkových organizací, i kontrola u žadatelů a příjemců finanční podpory z rozpočtu města se provádí ve třech stupních. Průběžná kontrola se uskutečňuje ještě před samotným rozhodnutím o schválení poskytnutí finanční podpory, přičemž se posuzuje soulad s právními i vnitřními předpisy, se záměry města, a výhodnost řešení. V rámci průběžné kontroly je pozornost zaměřena především na dodržování podmínek a pravidel stanovených v uzavřené smlouvě. Předběžná i průběžná kontrola je zajišťována příslušným příkazcem operace, a to na základě podkladů předaných žadatelem či příjemcem. Při následné kontrole se poté prověřuje věrné zobrazení skutečností o hospodaření

s veřejnými prostředky, ať už v účetnictví či v předloženém vyúčtování, dále soulad nakládání s veřejnými prostředky s právními předpisy, kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti či vyhodnocení možných rizik. Tuto kontrolu zajišťují pověřeni zaměstnanci příslušných odborů.

Kontrola může být prováděna jak na místě, tak i jinou formou. K výkonu veřejnosprávní kontroly na místě je však nutné pověření starosty.

Z výše uvedeného plyne, že metodický pokyn k finanční kontrole vymezuje provádění veřejnosprávní kontroly pouze u příspěvkových organizací města a u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory. Nicméně město je zřizovatelem i několika organizačních složek, u kterých kontrolu rovněž provádí. Patří mezi ně:

- Městská knihovna Slavičín,
- Městské infocentrum Slavičín,
- Městské muzeum Slavičín.

6.3 Podpisový řád pro účetní a finanční kontrolu

S výše zkoumaným vnitřním předpisem upravujícím finanční kontrolu souvisí i druhý obdrženy metodický pokyn, a sice Podpisový řád pro účetní a finanční kontrolu. Ten vymezuje působnost, dispoziční oprávnění a odpovědnost jednotlivých osob na pracovních pozicích, které jsou stanoveny jednak zákonem o účetnictví a jednak zákonem o finanční kontrole. Postupují podle něj tedy nejen osoby podílející se na vystavování, schvalování a oběhu účetních dokladů jako osoba odpovědná za účetní případ a osoba odpovědná za jeho zaúčtování, ale také osoby, které jsou pověřeny vykonáváním vnitřní řídicí kontroly jako příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní.

Metodický pokyn uvádí, že každý účetní doklad musí obsahovat dle zákona o účetnictví podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování. V rámci finanční kontroly se pak podepisování operace, k níž se účetní doklad vztahuje, provádí podle schématu, které bylo představeno již v podkapitole zaměřené na řídicí kontrolu. Podpisový řád se však na podepisování operací zaměřuje i detailněji, a to v článku 6 a 7. Ty totiž pojednávají o tom, kdo konkrétně zodpovídá za jednotlivé činnosti vymezené předpisy města. Vzory podpisových záznamů jsou uvedeny v příloze vnitřního předpisu.

6.4 Zhodnocení analýzy stávajícího vnitřního kontrolního systému

Z analýzy současného stavu vnitřního kontrolního systému města Slavičín vyplývá, že pro provádění vnitřní kontroly na úrovni města jsou závazné dva vnitřní předpisy, a to Podpisový řád pro účetní a finanční kontrolu a metodický pokyn Systém finanční kontroly. Analýza spočívala zejména v prozkoumání těchto předpisů, a to za účelem zjištění případných chyb či nedostatků.

Vzhledem k datu nabytí účinnosti jednoho z metodických pokynů v roce 2014 pokládám za chybu jeho zastaralost. Jak popisuje i teoretická část, právě zastaralost či úplná neexistence vnitřního předpisu je v praxi považována za největší problém. Je totiž důležité, aby byly vnitřní předpisy vypracovány v souladu s platnou legislativou. A jelikož ta se svým obsahem často mění, je nutná pravidelná aktualizace těchto předpisů. V případě zmíněného metodického pokynu však nedošlo k aktualizaci 10 let a je tedy vztažen k již neplatné legislativě.

Za nedostatečné poté považuji nepřesné rozdělení systému finanční kontroly, neboť úplně neodpovídá paragrafovému znění příslušného zákona. Rovněž nepřítomnost některých pojmů, které je důležité vymezit zejména pro pochopení určitých skutečností, pokládám za nedostatek. Co se týká řídicí a veřejnosprávní kontroly, které tvoří hlavní obsah metodického pokynu, ty jsou popsány vyhovujícím způsobem.

Závěrem dodávám, že ačkoli jsem žádné zásadní chyby či nedostatky, které by znemožňovaly řádnou kontrolní akci, nezjistila, vidím prostor pro zlepšení. Vzhledem k zastaralosti metodického pokynu k finanční kontrole a určitým nedostatkům doporučuji jeho aktualizaci. Přehled zjištěných chyb a nedostatků obsažených v metodickém pokynu Systém finanční kontroly, včetně doporučení k jejich nápravě, je uveden v následující tabulce.

Tabulka 25 Přehled zjištěných chyb a nedostatků včetně doporučení k jejich nápravě

Zjištěné chyby/nedostatky	Doporučení k nápravě
Existence neplatných zákonů	Odstranění neplatných zákonů a nahrazení platnými
Nepřítomnost definic některých pojmů	Doplnění definic důležitých pojmů
Nepřesné rozdělení systému finanční kontroly	Úprava dle paragrafového znění zákona o finanční kontrole

Zdroj: Metodický pokyn Systém finanční kontroly, 2014, vlastní zpracování

7 NÁVRH NA ZLEPŠENÍ VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU VE MĚSTĚ SLAVIČÍN

Na základě provedené analýzy stávajícího vnitřního kontrolního systému města Slavičín můžeme konstatovat, že vnitřní kontrolní systém města je na zcela vyhovující úrovni. Vnitřní předpisy formalizující provádění kontrolních činností jsou relativně dobře zpracovány. Z analýzy však vyplývá, že v průběhu jejich zkoumání byly zjištěny určité nedostatky a chyby. Za tu nejzásadnější bezpochyby považují zastaralost metodického pokynu k finanční kontrole. Je však důležité, aby vnitřní předpisy, které tvoří základ vykonávání kontroly, byly v souladu s platnou legislativou, a proto bude jedna část této kapitoly zaměřena na aktualizaci zmíněného metodického pokynu. Vzhledem k tomu, že součástí vnitřního kontrolního systému je i systém řízení rizik, jak je patrné z teoretické části, a město v současné době nedisponuje žádným vnitřním předpisem, který by řízení rizik řešil, bude dále vypracován metodický pokyn k řízení a minimalizaci rizik v organizaci. Z hlediska požadavků na systém vnitřní kontroly zákonem o finanční kontrole kladených, bude pro jeho úplnost zpracován ještě vnitřní předpis stanovující kritéria pro posuzování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Tím by měla být zefektivněna vnitřní kontrola ve městě.

Dle výsledků finanční analýzy můžeme velmi kladně ohodnotit i hospodaření města. Je však potřeba, aby pozitivních výsledků bylo dosahováno i nadále. Jelikož jsem na základě rozhovoru s vedoucím ekonomického odboru města Slavičín zjistila, že s ukazateli finanční analýzy municipální jednotky není vůbec pracováno, je vhodné, aby se staly běžnou praxí průběžného hodnocení rozpočtu, a proto navrhuji sledování a vyhodnocování určitého souboru ukazatelů. K tomu by měly sloužit vytvořené formuláře, v rámci kterých budou výpočty ukazatelů prováděny. Zároveň mohou vedoucím zaměstnancům poskytovat informace o tom, zda je s veřejnými prostředky nakládáno zodpovědně.

7.1 Návrh vnitřních předpisů

Náplní této podkapitoly je vypracování návrhů vybraných vnitřních předpisů z oblasti vnitřního kontrolního systému. Nejdříve předložím návrh metodického pokynu Systém finanční kontroly, který bude aktualizován z důvodu zastaralosti a obsahu chyb a nedostatků, jak vyplývá z analýzy. Úpravy se, přesněji řečeno, budou týkat pouze jeho konkrétních částí. Kompletní znění aktualizovaného vnitřního předpisu je pak součástí přílohy II. Vedle toho dále vypracuji návrh metodického pokynu stanovujícího kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti a metodický pokyn k řízení a minimalizaci rizik, a to

především jako doplnění stěžejního vnitřního předpisu upravujícího vnitřní kontrolní systém uvnitř města.

7.1.1 Aktualizace metodického pokynu Systém finanční kontroly

Již provedená analýza napověděla, že současný vnitřní předpis města upravující vnitřní kontrolní systém, respektive celou finanční kontrolu, je zastaralý. Je tedy zřejmé, že i některé právní předpisy, k nimž se současná právní úprava vztahuje, jsou již dávno neplatné. To je však považováno za nesprávné, proto uvádím výčet aktualizovaných právních předpisů souvisejících s problematikou finanční kontroly:

- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kterým nahrazuji zrušený Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole,
- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, kterým nahrazuji zrušený Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Z analýzy dále vyplynulo, že výčet základních pojmů, které daný vnitřní předpis uvádí, je neúplný. Nejsou zde vůbec zakomponovány definice důležitých pojmů jako je hospodárnost, efektivnost a účelnost, přestože je jejich dodržování jedním z cílů finanční kontroly, jak předkládá článek 2 metodického pokynu Systém finanční kontroly. Zároveň chybí jasné definice individuálního a limitovaného příslibu, ačkoli se o nich vnitřní předpis v rámci předběžné řídicí kontroly zmiňuje. Chybějící pojmy budou do metodického pokynu doplněny dle zákona o finanční kontrole a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu v následujícím znění:

Hospodárnost – co nejnížší vynaložení veřejných prostředků na dosažení stanovených cílů, ale při dodržení odpovídající kvality.

Efektivnost – takové vynaložení veřejných prostředků, které zajistí dosažení nejvyššího možného rozsahu a kvality stanovených cílů ve srovnání s objemem prostředků na plnění těchto cílů vynaložených.

Účelnost – takové vynaložení veřejných prostředků, které zajistí dosažení požadovaných výsledků.

Individuální příslib – doklad o kontrolním zajištění finančního krytí připravovaného závazku ve stanovené výši a o předpokládaném termínu plnění závazku konkrétnímu věřiteli.

Limitovaný příslib – doklad o kontrolním zajištění finančního krytí předpokládaných závazků ve stanoveném limitu výdajů a určeném období.

Při analýze vnitřního kontrolního systému města bylo mimo jiné zjištěno, že rozdělení systému finanční kontroly úplně neodpovídá paragrafovému znění zákona, a proto navrhuji zpřesnění v rámci článku 3 metodického pokynu k finanční kontrole v následujícím znění:

Článek 3

Systém finanční kontroly

1. Systém finanční kontroly na úrovni města tvoří

a) Vnitřní kontrolní systém

- Řídící kontrola – finanční kontrola nakládání s veřejnými prostředky města, zajišťovaná při přípravě hospodářských operací (před jejich schválením), průběžně během realizace až po konečné vyhodnocení
- Interní audit – není podle § 29 odst. 6 zákona o finanční kontrole prováděn, kontrolní opatření jsou zohledněna v systému řídicí kontroly

b) Veřejnosprávní kontrola – u zřízených příspěvkových organizací a u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory z rozpočtu města

7.1.2 Metodický pokyn č. 2/2024 Kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti

Jedná se o návrh nového metodického pokynu, který doplňuje stávající vnitřní předpisy o definici hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Jeho cílem je posoudit, zda je s prostředky z rozpočtu města a s majetkem města nakládáno dle těchto tří kritérií.

Typ normy: **metodický pokyn**

Identifikační znak: **MP/2 - 4/2024**

Název: **Kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti**

Dotčené subjekty: zaměstnanci města Slavičína, zaměstnanci příspěvkových organizací města

Zpracovatel:

Schváleno:

Účinnost od:

Účinnost do:

OBSAH

Část I.	Úvodní ustanovení.....	2
Článek 1	Účel a cíl metodického pokynu.....	2
Článek 2	Vymezení základních pojmů.....	2
Část II.	Princip 3E	3
Článek 3	Hospodárnost	3
Článek 4	Efektivnost	4
Článek 5	Účelnost	4
Část III.	Závěrečná ustanovení	5
Článek 6	Účinnost	5

Část I.

Úvodní ustanovení

Článek 1

Účel a cíl metodického pokynu

1. Tento metodický pokyn stanovuje kritéria pro posuzování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynakládání veřejných prostředků. Tato povinnost vyplývá z § 4, odst. 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“).
2. Cílem tohoto posuzování je zejména vyhodnocování způsobu, jakým je v rámci působnosti městem Slavičín nakládáno s prostředky z rozpočtu města a s majetkem města z hlediska definice kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti (kritéria 3E).
3. Dle § 25 zákona o finanční kontrole je starostovi města uložena povinnost zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém s cílem vytvářet podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy. Fungování systému vnitřní kontroly založeného na kritériích 3E pak musí zajistit všichni vedoucí zaměstnanci města v rámci svých povinností, pravomocí a odpovědností.
4. Dojde-li k porušení kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, má vedoucí a další kompetentní zaměstnanci povinnost neprodleně o této skutečnosti informovat starostu města, popřípadě svého přímého nadřízeného a bez zbytečného odkladu přijmout potřebná nápravná opatření.
5. Tento metodický pokyn se vztahuje na zaměstnance města a příspěvkových organizací města.

Článek 2

Vymezení základních pojmů

1. Ve smyslu tohoto metodického pokynu se z pohledu zákona o finanční kontrole rozumí
  - a) **Veřejnými prostředky** – příjmy a výdaje rozpočtu města, věci, majetková práva a jiné hodnoty ve vlastnictví města.

- b) **Správností finanční a majetkové operace** – soulad finanční a majetkové operace s právními předpisy a dosažení optimálního vztahu mezi hospodárností, efektivností a účelností.
- c) **Principem 3E** – hospodárnost, efektivnost, účelnost.
- d) **Hospodárností** – co nejnížší vynaložení veřejných prostředků na dosažení stanovených cílů, ale při dodržení odpovídající kvality.
- e) **Efektivností** – takové vynaložení veřejných prostředků, které zajistí dosažení nejvyššího možného rozsahu a kvality stanovených cílů ve srovnání s objemem prostředků na plnění těchto cílů vynaložených.
- f) **Účelností** – takové vynaložení veřejných prostředků, které zajistí dosažení požadovaných výsledků.

Část II.

Princip 3E

Článek 3

Hospodárnost

1. Hospodárností se rozumí co nejnížší vynaložení veřejných prostředků na dosažení stanovených cílů, ale při dodržení odpovídající kvality.
2. Příkazce operace rozhodující o příjmech a výdajích bude považovat nakládání s veřejnými prostředky za hospodárné, budou-li splněny všechny dané podmínky, a to že:
  - poptávané plnění je řádně ujednáno,
  - poptávané plnění je k dispozici ve sjednanou dobu, ve sjednaném množství a v kvalitě, která odpovídá účelu, k němuž má plnění sloužit,
  - plnění je poskytnuto za co nejvýhodnější cenu při poptávané kvalitě.
3. Hospodárnost je nutné před finanční a majetkovou operací posoudit, a to srovnáním předpokládané ceny plnění a podmínek dodání v rámci jednotlivých nabídek tak, aby nebylo na dané plnění vynaloženo takové množství finančních prostředků, které by neodpovídalo potřebné kvalitě.

4. Hospodárnost je nezbytné posoudit i po ukončení finanční a majetkové operace, kdy se posuzuje, jaké prostředky byly vynaloženy na daný příjem či výdaj, v jakém čase, a odpovídalo-li plnění v daném množství, čase a potřebné kvalitě původním požadavkům.

Článek 4

Efektivnost

1. Efektivností se rozumí takové vynaložení veřejných prostředků, které zajistí dosažení nejvyššího možného rozsahu a kvality stanovených cílů ve srovnání s objemem prostředků na plnění těchto cílů vynaložených.
2. Příkazce operace rozhodující o příjmech a výdajích bude považovat nakládání s veřejnými prostředky za efektivní, bude-li dosaženo plánovaných výsledků, přičemž nebude možné s vynaloženými prostředky dospět k výsledkům lepším.
3. Efektivnost je nutné před finanční a majetkovou operací posoudit, a to srovnáním ceny a rozsahu parametrů plnění s nejlepší nabídkou cen, parametrů a podmínek.
4. Efektivnost je nezbytné posoudit i po ukončení finanční a majetkové operace, kdy se posuzuje, zda, a případně do jaké míry, bylo dosaženo potřebného rozsahu a kvality stanovených cílů ve srovnání s objemem prostředků na plnění těchto cílů vynaložených.

Článek 5

Účelnost

1. Účelností se rozumí takové vynaložení veřejných prostředků, které zajistí dosažení požadovaných výsledků.
2. Účelnost:
  - je vázána na to, jak přínosné jsou ve vztahu k dosažení požadovaných výsledků veřejné příjmy, veřejné výdaje či majetkové operace,
  - před začátkem dané operace musí být jasně identifikovatelná potřeba, která má být příjmem, výdajem či majetkovou operací zajištěna,
  - musí být posouzeny všechny možné varianty řešení dané potřeby a z těchto variant v souladu s principy 3E následně vybrána ta nejvhodnější, tj. ta, která při eliminaci

rizik dané operace dosáhne optimální míru přínosu ve vztahu k nákladům a splnění potřeby jejích podmínek v čase a objemu.

4. Účelnost je nutné před finanční a majetkovou operací posoudit, a to zjištěním, zda existuje odůvodněná potřeba výdaje sloužící k zajištění cílů organizace.
5. Účelnost je nezbytné posoudit i po ukončení finanční a majetkové operace, kdy se posuzuje, jak daný příjem, výdaj či majetková operace slouží potřebám města a do jaké míry bylo očekávaného účelu dosaženo.

Část III.

Závěrečná ustanovení

Článek 6

Účinnost

1. Tento metodický pokyn nabývá platnosti dnem schválení Radou města Slavičina a účinnosti dnem .....

Podpis: .....
starosta

Podpis: .....
místostarostka

7.1.3 Metodický pokyn č. 3/2024 Řízení a minimalizace rizik

Jedná se o návrh nového metodického pokynu, který doplňuje vnitřní předpisy o oblast řízení rizik. Metodický pokyn vymezuje odpovědnost všech zaměstnanců města a zřízených organizací při řízení rizik a předepisuje postupy k řízení rizik. Přílohou metodického pokynu je Karta rizika, která je zpracována na základě vzoru doporučeném Ministerstvem financí ČR.

město
Slavičín

Typ normy: **metodický pokyn**

Identifikační znak: **MP/3 - 4/2024**

Název: **Řízení a minimalizace rizik**

Dotčené subjekty: zaměstnanci města Slavičína, zaměstnanci příspěvkových organizací města

Zpracovatel:

Schváleno:

Účinnost od:

Účinnost do:

Přílohy: Příloha č. 1 – Karta rizika

OBSAH

Část I.	Úvodní ustanovení.....	2
Článek 1	Účel a cíl metodického pokynu.....	2
Článek 2	Vymezení základních pojmů.....	2
Část II.	Řízení rizik.....	3
Článek 3	Odpovědnost	3
Článek 4	System řízení rizik	4
Část III.	Závěrečná ustanovení	6
Článek 6	Účinnost	6

Část I.

Úvodní ustanovení

Článek 1

Účel a cíl metodického pokynu

1. Tento metodický pokyn nastavuje systém řízení rizik k provedení povinností stanovených všem vedoucím zaměstnancům města dle § 25, odst. 4 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“).
2. Cílem tohoto metodického pokynu je být si vědom potenciálních rizik a řádně je řídit.
3. Tento metodický pokyn se vztahuje na zaměstnance města a příspěvkových organizací města.

Článek 2

Vymezení základních pojmů

1. Pro účely tohoto metodického pokynu se rozumí
  - a) **Rizikem** – potenciální událost v budoucnosti, která může mít za následek ohrožení či negativní ovlivnění plnění úkolů organizace.
  - b) **Řízením rizik** – proces, jehož cíl spočívá v omezení pravděpodobnosti výskytu rizik nebo ve snížení jejich dopadu. Je součástí každého rozhodování v organizaci.
  - c) **Významností rizika** – relativní důležitost rizika organizaci vyjádřená jako součin dopadu rizika a pravděpodobnosti výskytu rizika.
  - d) **Pravděpodobností rizika** – míra pravděpodobnosti výskytu rizikové události v budoucnosti. Je hodnocena na stupnici 1-5, přičemž 1 představuje nejmenší pravděpodobnost, naopak 5 největší pravděpodobnost.
  - e) **Dopadem rizika** – rozsah negativního dopadu nebo ztráty, která organizaci vznikne, vyskytne-li se riziková událost. Měří se na stupnici 1-5, kde 1 znázorňuje nejmenší negativní dopad, naopak 5 největší negativní dopad.

- f) **Kartou rizika** – přehled informací o identifikovaném riziku, jako je významnost identifikovaného rizika a opatření k jeho odstranění či zmírnění jeho dopadu. Karta rizika je přílohou č. 1 metodického pokynu.
- g) **Vyvarováním se rizika** – takový postup, kdy se riziková operace neschválí a nahradí operací jinou.
- h) **Redukcí rizika** – přijetí nápravných opatření, která mají za cíl snížit pravděpodobnost výskytu či jeho dopad na přijatelnou hranici.
- i) **Vedoucím zaměstnancem** – tajemník, vedoucí odborů, vedoucí organizačních složek, velitel městské policie, vedoucí příspěvkových organizací.

Část II.

Řízení rizik

Článek 3

Odpovědnost

1. Starosta města odpovídá za zavedení a udržování vnitřního kontrolního systému, který má za cíl včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat veškerá rizika, jejichž vznik je spojen s plněním odsouhlasených cílů a záměrů města.
2. Vedoucí zaměstnanci jsou v rámci své odpovědnosti povinni
  - a) vyhledávat a včas rozpoznávat rizika v jimi řízeném odboru,
  - b) včas informovat o vzniku významných rizik a předkládat návrhy pro účely přijetí opatření směřujících k vyloučení či minimalizaci rizik,
  - c) průběžně sledovat identifikovaná rizika a včas zareagovat na vzniklou hrozbu nežádoucího dopadu rizika,
  - d) rozhodovat k minimalizaci dopadů rizik,
  - e) zpracovávat aktuální kartu rizika.
3. Každý zaměstnanec je v rámci své odpovědnosti povinen včas informovat o rizicích vztahujících se k jeho činnosti svého nadřízeného zaměstnance.

Článek 4

Systém řízení rizik

1. Systém řízení rizik jako součást vnitřního kontrolního systému je zaveden s cílem snižovat dopady rizik hospodárným a účinným způsobem.
2. Na řízení rizik v rámci tohoto systému se podílí všichni vedoucí zaměstnanci.
3. Systém řízení rizik probíhá v těchto fázích
  - a) identifikace rizik
    - jedná se o pravidelné sledování veškerých probíhajících událostí, jak interních, tak externích, které mají vliv na plnění schválených cílů, tj. co konkrétně by mohlo ohrozit činnost a z jakého důvodu
    - pro každé riziko je vytvořena samostatná karta rizika
    - seznam nejvýznamnějších rizik je na základě vytvořených karet uveden v katalogu rizik
    - identifikace rizik se provádí alespoň 2x ročně, a to aktualizací karty rizik a následným přenesením rizik do katalogu rizik
  - b) hodnocení rizik
    - jedná se o hodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika a velikosti dopadu rizika
    - pro hodnocení jsou stanovena následující kritéria:

Hodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika

Stupeň	%	Popis
1	1-20	Výskyt nepravděpodobný
2	21-40	Výskyt málo pravděpodobný
3	41-60	Výskyt pravděpodobný
4	61-80	Výskyt velmi pravděpodobný
5	81-100	Výskyt téměř jistý

Hodnocení velikosti dopadu rizika

Stupeň	%	Popis
1	1-20	Dopad zanedbatelný
2	21-40	Dopad málo významný
3	41-60	Dopad střední
4	61-80	Dopad významný
5	81-100	Dopad kritický

- výsledkem hodnocení rizik je míra významnosti rizika, která je dána součinem pravděpodobnosti výskytu rizika a velikosti dopadu rizika
- dle tohoto hodnocení jsou identifikovaná rizika rozdělena do tří skupin:

Skupina	Míra významnosti rizika	Hodnocení rizika
1	16-25	Vysoké
2	6-15	Střední
3	1-5	Nízké

c) opatření ke snížení rizik

- jedná se o stanovení opatření vedoucích k předcházení, vyloučení či minimalizaci rizik
- vedoucí zaměstnanec definuje a formuluje do Karty rizik takové opatření k vyloučení či minimalizaci rizika, které je hospodárné, efektivní a účelné

d) monitoring rizik

- jedná se o proces, jehož cíl spočívá v identifikaci případných nových rizik, zjištění již neaktuálních rizik a ve sledování účinnosti přijatých nápravných opatření
- monitoring rizik se provádí v rámci běžné činnosti odboru

Část III.

Závěrečná ustanovení

Článek 6

Účinnost

1. Tento metodický pokyn nabývá platnosti dnem schválení Radou města Slavičína a účinnosti dnem .....

Podpis: .....
starosta

Podpis: .....
místostarostka

Příloha č. 1 – Karta rizika

město
Slavičín

Karta rizika

Název rizika:		
Popis rizika:		
Odbor, v jehož činnosti se riziko vyskytuje:		
Dopad rizika:		
Pravděpodobnost výskytu rizika:		
Významnost rizika:		
Opatření	Termín realizace opatření	Odpovědný vedoucí zaměstnanec
Závažnost rizika po implementaci opatření		
Dopad rizika:		
Pravděpodobnost výskytu rizika:		
Významnost rizika:		

Datum: .....

Podpis: .....
odpovědný vedoucí
zaměstnanec

7.2 Výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy municipální jednotky

Vzhledem k tomu, že město Slavičín k hodnocení svého hospodaření vůbec nevyužívá finanční ukazatele municipální jednotky, je městu doporučeno určitý soubor ukazatelů sledovat a vyhodnocovat, a to pomocí výpočtů ve vytvořených formulářích. V rámci finanční analýzy provedené v kapitole 5 nám bylo představeno téměř bezproblémové hospodaření města. A zmíněné formuláře by právě měly alespoň částečně zajistit, že tento bezproblémový stav bude i nadále pokračovat. Formuláře zároveň mohou sloužit k hodnocení nakládání s veřejnými prostředky.

Jelikož jde o nedílnou součást kontroly hospodaření města, bude městu navrženo zakomponovat vytvořené formuláře do metodického pokynu k finanční kontrole. Soubor vybraných ukazatelů doporučuji vyhodnocovat alespoň 1x ročně, ovšem v případě významnějších změn v rozpočtu města by měly být tyto ukazatele vyhodnoceny i výjimečně, aby se tak předešlo vzniku nepříznivého stavu. Provádění výpočtů vybraných ukazatelů by pak spadalo do kompetence vedoucího ekonomického odboru.

Formuláře vytvořené pro výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy obsahují příslušné vzorce, doporučené hodnoty, kterých by měl daný ukazatel dosáhnout a prostor pro vyjádření se k vypočteným hodnotám. Formuláře tak poskytnou kompetentnímu zaměstnanci lepší orientaci ve výsledcích a rychlejší vyhodnocování.

Městu Slavičín doporučuji sledování a vyhodnocování následujících ukazatelů:

- autarkie (na bázi příjmů a výdajů, na bázi výnosů a nákladů),
- monitorující ukazatele (běžná likvidita, podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, pravidlo rozpočtové odpovědnosti), které se vypočítají v souladu s algoritmy SIMU,
- podíl kapitálových výdajů na provozním saldu,
- podíl investičních transferů na kapitálových výdajích,
- krytí dluhové služby.

Ukazatele autarkie jsou pro veřejný sektor typické, tudíž je potřeba jim věnovat pozornost. Jejich výpočet povede ke zjištění míry soběstačnosti dané organizace. Jde-li o monitorující ukazatele vyhodnocované Ministerstvem financí ČR, ty upozorňují na současnou, případně budoucí platební neschopnost organizace. Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu

a podíl investičních transferů na kapitálových výdajích je rovněž vhodné sledovat, neboť tyto ukazatele vyjadřují, zda jsou kapitálové výdaje kryty spíše provozním přebytkem či investičními transfery. I když obec není aktuálně zadlužená, za důležité považuji také sledování kritéria dluhu, v tomto případě v podobě ukazatele krytí dluhové služby.

FORMULÁŘE PRO VÝPOČET UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY MUNICIPÁLNÍ JEDNOTKY

Autarkie na bázi příjmů a výdajů

Vzorec: *Autarkie na bázi příjmů a výdajů* = $\frac{\text{příjmy celkem}}{\text{výdaje celkem}}$

Doporučená hodnota: >1

Příjmy celkem	
Výdaje celkem	
Autarkie na bázi příjmů a výdajů	

Komentář k dosaženému výsledku: .....

.....

.....

Autarkie na bázi výnosů a nákladů

Vzorec: *Autarkie na bázi výnosů a nákladů* = $\frac{\text{výnosy celkem (hlavní činnost)}}{\text{náklady celkem (hlavní činnost)}}$

Doporučená hodnota: >1

Výnosy celkem (hlavní činnost)	
Náklady celkem (hlavní činnost)	
Autarkie na bázi výnosů a nákladů	

Komentář k dosaženému výsledku: .....

.....

.....

Běžná likvidita

$$\text{Vzorec: Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Doporučená hodnota: >1

Oběžná aktiva	
Krátkodobé závazky	
Běžná likvidita	

Komentář k dosaženému výsledku: .....

.....

.....

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)

$$\text{Vzorec: Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva}} \times 100$$

Doporučená hodnota: <25 %

Cizí zdroje	
Aktiva	
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	

Komentář k dosaženému výsledku: .....

.....

.....

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)

$$\text{Vzorec: } \text{Rozpočtová odpovědnost} = \frac{\text{dluh celkem}}{\text{průměr příjmů za poslední 4 roky}} \times 100$$

Doporučená hodnota: <60 %

Dluh celkem	
Průměr příjmů za poslední 4 roky	
Rozpočtová odpovědnost	

Komentář k dosaženému výsledku: .....

.....

.....

Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu

$$\text{Vzorec: } \text{Podíl kap. výdajů na prov. saldu} = \frac{\text{kapitálové výdaje}}{\text{provozní přebytek}}$$

Kapitálové výdaje	
Provozní přebytek	
Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu	

Komentář k dosaženému výsledku: .....

.....

.....

Podíl investičních transferů na kapitálových výdajích

Vzorec: $\text{Podíl inv. transferů na kap. výdajích} = \frac{\text{investiční transfery}}{\text{kapitálové výdaje}}$

Investiční transfery	
Kapitálové výdaje	
Podíl investičních transferů na kapitálových výdajích	

Komentář k dosaženému výsledku: .....

.....

.....

Krytí dluhové služby

Vzorec: $\text{Krytí dluhové služby} = \frac{\text{provozní přebytek}}{\text{dluhová služba}}$

Doporučená hodnota: >1

Provozní přebytek	
Dluhová služba	
Krytí dluhové služby	

Komentář k dosaženému výsledku: .....

.....

.....

ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývala problematikou vnitřního kontrolního systému obce Slavičín, jakožto součásti systému finanční kontroly. Cílem diplomové práce bylo provedení analýzy hospodaření a stávajícího vnitřního kontrolního systému obce a následné vypracování návrhu na zlepšení tohoto systému.

První část práce se zaměřila na objasnění teoretických poznatků z oblasti hospodaření, finanční kontroly a vnitřního kontrolního systému obce, přičemž vycházela z průzkumu literárních pramenů. Nejprve byla pozornost věnována územním samosprávným celkům, jejich vymezení včetně orgánů, rozpočtu a finanční analýze municipální jednotky. Následně se teoretická část zabírala problematikou finanční kontroly. Ve vztahu k ní bylo mimo jiné pojednáno o principu 3E, rozdělení systému finanční kontroly a kontrole v obcích. V závěru teoretické části byl detailně popsán systém vnitřní kontroly složený z řídicí kontroly a interního auditu, a to včetně vnitřních předpisů.

Druhá část práce v úvodu představila vybranou obec a také její organizační strukturu. V rámci této části byla následně provedena finanční analýza obce, a to za období 2018–2022. Ta zahrnovala analýzu účetních výkazů, mimo jiné i pomocí horizontální a vertikální analýzy, analýzu příjmů a výdajů a analýzu vybraných finančních ukazatelů. Dále byl analýze podroben i stávající vnitřní kontrolní systém obce, přičemž se zjišťovala jeho úroveň a případné nedostatky. Analýza vnitřního kontrolního systému vycházela především ze současných vnitřních předpisů obce, avšak k ní přispěly i rozhovory s vedoucím ekonomického odboru.

Na základě výsledků vyplývajících z analýz byl poté vypracován návrh na zlepšení systému vnitřní kontroly. Vypracování návrhu bylo stěžejní částí celé diplomové práce. Návrh tkvěl zejména v tvorbě metodických pokynů, jejichž účelem je zefektivnění vnitřní kontroly v obci. Konkrétně se jedná o vytvoření metodického pokynu stanovujícího kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, metodického pokynu k řízení a minimalizaci rizik a aktualizaci metodického pokynu Systém finanční kontroly z důvodu jeho zastaralosti a zjištěných nedostatků.

Metodický pokyn stanovující kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti by měl vést k tomu, aby s prostředky z rozpočtu města a s majetkem města bylo nakládáno dle těchto tří kritérií, jak to vyžaduje zákon. Tento metodický pokyn byl vytvořen na základě konzultace s vedoucím ekonomického odboru Městského úřadu ve Slavičíně, který považuje

dodržování základních parametrů hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti za důležité, neboť se jedná o veřejné prostředky.

Účelem řízení rizik, které upravuje metodický pokyn k řízení a minimalizaci rizik, je předejít negativním jevům, jejichž následkem by mohlo být mimo jiné nehospodárné, neúčelné a neefektivní nakládání s veřejnými prostředky. I v tomto případě byl návrh vnitřního předpisu vypracován především po domluvě s vedoucím ekonomického odboru, jenž obzvláště v dnešní době považuje za vhodné dokázat určit rizika spojené s rozhodováním či dokázat zpětně dohledat kdo za co odpovídá.

Vzhledem k tomu, že obec k hodnocení svého hospodaření vůbec nevyužívá finanční ukazatele municipální jednotky a je jí doporučeno určitý soubor ukazatelů sledovat, bylo do návrhu zakomponováno i vytvoření formulářů pro výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy municipální jednotky.

Cíl diplomové práce byl splněn a obec tak může vypracovaný návrh na zlepšení vnitřní kontroly aplikovat do praxe.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BUCHTA, Petr, 2016. *Veřejné finance*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha. ISBN 978-80-7452-116-4.

ČESKO, 2000a. *Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>. [cit. 2024-04-12].

ČESKO, 2000b. *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>. [cit. 2024-04-12].

ČESKO, 2001. *Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-320>. [cit. 2024-04-12].

ČESKO, 2017. *Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-23>. [cit. 2024-04-12].

ČESKO, 2021. *Vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-412>. [cit. 2024-04-12].

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2024. *Vše o území*. Online. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_afPfm=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=__VUZEMI__43__585751. [cit. 2024-04-13].

ELDER, Randal J.; BEASLEY, Mark S.; HOGAN, Chris E. a ARENS, Alvin A., 2020. *Auditing and assurance services: international perspectives*. 17th ed. Harlow, England: Pearson. ISBN 978-1-292-31198-2.

GREGOROVÁ, Jiřina, 2015. *Rozpočtová skladba*. Online. Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/725-rozpocetova-skladba/>. [cit. 2024-04-13].

GREGOROVÁ, Jiřina, 2015. *Příjmy a výdaje rozpočtu*. Online. Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/722-prijmy-a-vydaje-rozpocetu/>. [cit. 2024-04-13].

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-298-4.

HENDRYCH, Dušan, 2014. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-561-0.

CHAMBERS, Richard F., 2014. *Lessons learned on the audit trail*. Altamonte Springs: The Institute of Internal Auditors Research Foundation. ISBN 978-0-89413-903-1.

KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel, 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-2710-563-2.

KOPECKÝ, Martin, 2021. *Správní právo: obecná část*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-820-7.

KOPECKÝ, Martin, 2023. *Správní právo: obecná část*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-919-8.

KRÁLÍČEK, Vladimír a MOLÍN, Jan, 2014. *Vnější a vnitřní kontrola z pohledu managementu*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-557-3.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2021. *Veřejné finance v praxi České republiky*. Brno: CERM, akademické nakladatelství. ISBN 978-80-7623-064-4.

LARKIN, Richard F. a DITOMMASO, Marie, 2020. *Wiley not-for-profit GAAP 2020: interpretation and application of generally accepted accounting principles*. Hoboken: Wiley. ISBN 978-1-119-59595-3.

LEE, Robert D.; JOHNSON, Ronald Wayne a JOYCE, Philip G., 2013. *Public budgeting systems*. 9th ed. Burlington: Jones & Bartlett Learning. ISBN 978-1-4496-2790-4.

LOCHMANNOVÁ, Alena, 2020. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. 2. vyd. Prostějov: Computer Media. ISBN 978-80-7402-417-7.

MÁČE, Miroslav, 2018. *Manažerské účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada. ISBN 978-80-2712-003-1.

MALAST, Jan, 2016. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. ISBN 978-80-2610-657-9.

MĚSTO SLAVIČÍN, 2024a. *Geografie*. Online. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/informacni-centrum/turisticke-informace/geografie.html>. [cit. 2024-04-13].

MĚSTO SLAVIČÍN, 2024b. Místní části. Online. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/mistni-casti/>. [cit. 2024-04-13].

MĚSTO SLAVIČÍN, 2024c. *Symboly a ocenění města*. Online. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/symboly-a-oceneni-mesta/>. [cit. 2024-04-13].

MĚSTO SLAVIČÍN, 2024d. *Historie Slavičína*. Online. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mestske-infocentrum/turisticke-informace/kapitoly-z-historie/historie-slavicina.html>. [cit. 2024-04-13].

MĚSTO SLAVIČÍN, 2024e. *Organizační struktura*. Online. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mestsky-urad-slavicin/organizacni-struktura.html>. [cit. 2024-04-13].

MĚSTO SLAVIČÍN, 2024f. *Zastupitelstvo města*. Online. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/zastupitelstvo-mesta/>. [cit. 2024-04-13].

MĚSTO SLAVIČÍN, 2024g. *Rada města*. Online. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/rada-mesta/>. [cit. 2024-04-13].

MĚSTO SLAVIČÍN, 2024h. *Příspěvkové organizace*. Online. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/organizace-mesta/prispevkove-organizace.html>. [cit. 2024-04-13].

Metodický pokyn Systém finanční kontroly, 2014

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Monitoring hospodaření územních samospráv*. Online. Aktual. 15. listopadu 2022. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/hospodareni-uzemnich-rozpocetu/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>. [cit. 2024-04-13].

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2008. *Vnitřní předpisy ve zkratce*. Online. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vnitri-predpisy-ve-zkratce.aspx>. [cit. 2024-04-13].

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2024. *Informativní počty obyvatel v obcích*. Online. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/informativni-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>. [cit. 2024-04-13].

MONITOR – STÁTNÍ POKLADNA, 2024. *Informační portál Ministerstva financí*. Online. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>. [cit. 2024-04-13].

MRKÝVKA, Petr; BLAŽEK, Jiří; TOMÁŠKOVÁ, Eva a SCHWEIGL, Johan, 2020. *Vybrané právní otázky fiskální odpovědnosti státu*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-9771-1.

NEMEC, Juraj, 2010. *Kontrola ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-558-8.

OTRUSINOVÁ, Milana a KUBÍČKOVÁ, Dana, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEČINKA, Hynek, 2023. *Veřejnoprávní smlouvy v působnosti obcí: průvodce zajištěním výkonu samostatné a přenesené působnosti obcí prostřednictvím veřejnoprávních smluv*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-720-1.

PEKOVÁ, Jitka; JETMAR, Marek a TOTH, Petr, 2019. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-209-4.

POSPÍŠIL, Richard a ŽUFAN, Pavel, 2019. *Ekonomika veřejných rozpočtů: (současnost a perspektiva)*. Průhonice: Professional Publishing. ISBN 978-80-88260-32-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5608-0.

PRŮCHA, Petr, 2023. *Základy správního práva*. 3. dopl. vyd. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-280-0282-4.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3124-2.

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna, 2019. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-5548-8.

SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČR, 2024. *Zastupitelstvo - vrcholný orgán obce*. Online. Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/36-zastupitelstvo-vrcholny-organ-obce/>. [cit. 2024-04-13].

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2015. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-967-0.

STARLING, Grover, 2011. *Managing the public sector*. 9th ed. Boston: Wadsworth Cengage Learning. ISBN 978-1-4390-8145-7.

SVOBODOVÁ, Jaroslava, 2019. *Vnitřní směrnice pro některé vybrané účetní jednotky*. 3. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-198-7.

ŠTEKER, Karel a OTRUSINOVÁ, Milana, 2021. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3184-6.

VODÁKOVÁ, Jana, 2013. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-324-1.

Závěrečné účty města Slavičín za roky 2018–2022

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
KFM	Krátkodobý finanční majetek
MF	Ministerstvo financí
SIMU	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů
ÚJ	Účetní jednotka
ÚSC	Územní samosprávný celek
VH	Výsledek hospodaření

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Řídící kontrola.....	32
Obrázek 2 Znak města Slavičín	38

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů	25
Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel města Slavičín v letech 2018–2022.....	38
Tabulka 3 Majetková struktura města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč).....	40
Tabulka 4 Vertikální analýza majetkové struktury města Slavičín za období 2018–2022 (%)	41
Tabulka 5 Horizontální analýza majetkové struktury města Slavičín za období 2018–2022 (%)	42
Tabulka 6 Finanční struktura města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč).....	43
Tabulka 7 Vertikální analýza finanční struktury města Slavičín za období 2018–2022 (%)	44
Tabulka 8 Horizontální analýza finanční struktury města Slavičín za období 2018–2022 (%)	45
Tabulka 9 Náklady města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč).....	46
Tabulka 10 Vertikální analýza nákladů města Slavičín za období 2018–2022 (%)	46
Tabulka 11 Horizontální analýza nákladů města Slavičín za období 2018–2022 (%)	47
Tabulka 12 Výnosy města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč).....	48
Tabulka 13 Vertikální analýza výnosů města Slavičín za období 2018–2022 (%)	48
Tabulka 14 Horizontální analýza výnosů města Slavičín za období 2018–2022 (%)	49
Tabulka 15 Příjmy města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)	50
Tabulka 16 Výdaje města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč).....	52
Tabulka 17 Saldo příjmů a výdajů města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč).....	53
Tabulka 18 Ukazatele autarkie města Slavičín za období 2018–2022	54
Tabulka 19 Ukazatele likvidity města Slavičín za období 2018–2022.....	55
Tabulka 20 Ukazatele aktivity města Slavičín za období 2018–2022	55
Tabulka 21 Ukazatele financování města Slavičín za období 2018–2022	56
Tabulka 22 Monitorující ukazatele města Slavičín za období 2018–2022.....	57
Tabulka 23 Vybrané informativní ukazatele města Slavičín za období 2018–2022	57
Tabulka 24 Předběžná řídicí kontrola	63
Tabulka 25 Přehled zjištěných chyb a nedostatků včetně doporučení k jejich nápravě	67

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vývoj příjmů města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)	51
Graf 2 Vývoj výdajů města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč).....	52
Graf 3 Saldo příjmů a výdajů města Slavičín za období 2018–2022 (tis. Kč)	53

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Vzorce pro výpočet vybraných finančních ukazatelů

Příloha P II: Metodický pokyn Systém finanční kontroly

PŘÍLOHA P I: VZORCE PRO VÝPOČET VYBRANÝCH FINANČNÍCH UKAZATELŮ

UKAZATELE AUTARKIE

$$\text{Autarkie na bázi výnosů a nákladů} = \frac{\text{výnosy celkem (hlavní činnost)}}{\text{náklady celkem (hlavní činnost)}}$$

$$\text{Autarkie na bázi příjmů a výdajů} = \frac{\text{příjmy celkem}}{\text{výdaje celkem}}$$

UKAZATELE LIKVIDITY

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

UKAZATELE AKTIVITY

$$\text{Obrat kapitálu} = \frac{\text{výnosy celkem (hlavní činnost)}}{\text{pasiva}}$$

$$\text{Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech} = \frac{\text{stálá aktiva}}{\text{výnosy celkem (hlavní činnost)}}$$

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky} \times 360}{\text{výnosy celkem (hlavní činnost)}}$$

UKAZATELE FINANCOVÁNÍ

$$\text{Ukazatel finanční samostatnosti} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{pasiva}}$$

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{pasiva}}$$

$$\text{Míra zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}$$

MONITORUJÍCÍ UKAZATELE

$$\text{Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva}} \times 100$$

$$\text{Rozpočtová odpovědnost} = \frac{\text{dluh celkem}}{\text{průměr příjmů za poslední 4 roky}} \times 100$$

INFORMATIVNÍ UKAZATELE

$$\text{Podíl kap. výdajů na prov. saldu} = \frac{\text{kapitálové výdaje}}{\text{provozní přebytek}}$$

$$\text{Podíl inv. transferů na kap. výdajích} = \frac{\text{investiční transfery}}{\text{kapitálové výdaje}}$$

$$\text{Krytí dluhové služby} = \frac{\text{provozní přebytek}}{\text{dluhová služba}}$$

PŘÍLOHA P II: METODICKÝ POKYN SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY

Typ normy: **metodický pokyn**
Identifikační znak: **MP/1-4/2024**
Název: **System finanční kontroly**

Vztah k legislativě:

- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů
- vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole
- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky
- české účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Dotčené subjekty: zaměstnanci města Slavičína, zastupitelé města, členové výborů a komisí města, externí odborní pracovníci a další osoby

Související vnitřní normy:

- Organizace účetnictví a použití účetních postupů
- Oběh účetních dokladů
- Vedení pokladny a pokladní operace, správa trezorů
- Podpisový řád pro účetní a finanční kontrolu
- Pravidla pro uplatňování DPH
- Zadávání veřejných zakázek
- Zpracování a evidence smluv a objednávek
- Pořízení, evidence, odepisování a vyřazování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- Pořizování dlouhodobého majetku z evropských fondů
- Inventarizace majetku a závazků
- Evidence, vymáhání a odpis pohledávek
- SM/1, Organizační řád MěÚ Slavičín

Zpracovatel:

Schváleno:

Účinnost od:

Účinnost do:

OBSAH:

Část I. Úvodní ustanovení.....	3
Článek 1 Předmět úpravy a základní pojmy	3
Článek 2 Cíle finanční kontroly	4
Článek 3 Systém finanční kontroly	4
Část II. Vnitřní řídicí kontrola.....	4
Článek 4 Základní vymezení vnitřní řídicí kontroly	4
Článek 5 Předběžná řídicí kontrola	5
Článek 6 Průběžná řídicí kontrola	7
Článek 7 Následná řídicí kontrola.....	8
Článek 8 Vnitřní řídicí kontrola v příspěvkových organizacích	8
Část III. Vnější veřejnosprávní kontrola	8
Článek 9 Základní vymezení vnější veřejnosprávní kontroly	8
Článek 10 Veřejnosprávní kontrola u příspěvkových organizací města	8
Článek 11 Veřejnosprávní kontrola u žadatelů a příjemců finanční podpory z rozpočtu města	9
Článek 12 Veřejnosprávní kontrola na místě	9
Část IV. Závěrečná ustanovení	9
Článek 13 Společná a zrušovací ustanovení, účinnost.....	9

METODICKÝ POKYN SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY

V souladu s ustanovením § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, schvaluje Rada města Slavičína tento **metodický pokyn**:

Část I. Úvodní ustanovení

Článek 1 Předmět úpravy a základní pojmy

1. Tento metodický pokyn stanovuje podmínky a postupy města Slavičína (dále jen „město“) pro provádění řídicí kontroly a veřejnosprávní kontroly vyplývající ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“) včetně jeho prováděcí vyhlášky MF č. 416/2004. Sb. Metodický pokyn dále vymezuje v kontrolním systému odpovědnost a pravomoci osob podléhající se na provádění kontrolní činnosti.
2. Podle tohoto metodického pokynu postupují všichni zaměstnanci města zařazení do Městského úřadu Slavičín, organizačních složek města a Městské policie Slavičín, kteří mají povinnost podílet se na hospodářských (finančních a majetkových) operacích města, na výkonu vnitřní řídicí kontroly těchto operací jako příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní, nebo na výkonu veřejnosprávní kontroly u příspěvkových organizací města a u žadatelů a příjemců podpory z rozpočtu města.
3. Dále je metodický pokyn závazný také pro zastupitele města, členy výborů a komisí města, externí odborné pracovníky a další osoby, které se z titulu své funkce podílejí na hospodářských operacích města nebo se v souladu s tímto metodickým pokynem podílejí na výkonu řídicí nebo veřejnosprávní kontroly.
4. Ve smyslu tohoto metodického pokynu se z pohledu zákona o finanční kontrole rozumí
  - a) **orgánem veřejné správy** – město Slavičín;
  - b) **vedoucím orgánem veřejné správy** – starosta města. Ten zodpovídá za zavedení a udržování přiměřeného a účinného systému finanční kontroly.
  - c) **vedoucím zaměstnancem** – tajemník, vedoucí odborů, vedoucí organizačních složek, velitel městské policie;
  - d) **kontrolním orgánem** – kontrolní výbor, finanční výbor, starosta, místostarosta, vedoucí zaměstnanci, případně jiná pověřená osoba. Kontrolní orgán má odpovědnost za konkrétní výkon finanční kontroly v souladu se zákonem o finanční kontrole, prováděcí vyhláškou a vnitřními předpisy města.
  - e) **kontrolovanou osobou** – město, zřízené příspěvkové organizace, žadatelé a příjemci podpory z rozpočtu města;
  - f) **veřejnými prostředky** – příjmy a výdaje rozpočtu města, věci, majetková práva a jiné hodnoty ve vlastnictví města;
  - g) **veřejnou finanční podporou** – poskytování dotací, příspěvků a návratných finančních výpomocí z rozpočtu města.
  - h) **finanční kontrolou** – kontrola vlastních hospodářských operací města a kontrola veřejných výdajů u kontrolovaných osob.
  - i) **kontrolní metodou** – použitá metoda nebo kombinace metod k zajištění správných a úplných informací o tom, zda kontrolovaná osoba naplňuje požadavky, na něž je finanční kontrola zaměřena;
  - j) **kontrolním postupem** – úkony, kterými se na základě zvolených kontrolních metod shromažďují, dokumentují a vyhodnocují informace k naplnění účelu finanční kontroly;
  - k) **příkazcem operace** – starosta, místostarosta a vedoucí zaměstnanci, jejich pravomoci a odpovědnosti jsou vymezeny směrnici č. SM/1 Organizačního řádu Městského úřadu Slavičín, zřizovacími listinami organizačních složek města, obecně závaznou vyhláškou města č. 4/1992, o městské policii, případně tímto metodickým pokynem a metodickým pokynem č. MP/23 Podpisový řád pro účetní a finanční kontrolu.
  - l) **správce rozpočtu** – vedoucí odboru ekonomického. Ten zodpovídá za správu rozpočtu;
  - m) **hlavní účetní** – pracovník odboru ekonomického odpovědný za vedení účetnictví města.
  - n) **hospodárností** – co nejnižší vynaložení veřejných prostředků na dosažení stanovených cílů, ale při dodržení odpovídající kvality.

- o) **efektivnosti** – takové vynaložení veřejných prostředků, které zajistí dosažení nejvyššího možného rozsahu a kvality stanovených cílů ve srovnání s objemem prostředků na plnění těchto cílů vynaložených.
- p) **účelnosti** – takové vynaložení veřejných prostředků, které zajistí dosažení požadovaných výsledků.
- q) **individuálním příslibem** – doklad o kontrolním zajištění finančního krytí připravovaného závazku ve stanovené výši a o předpokládaném termínu plnění závazku konkrétnímu věřiteli.
- r) **limitovaným příslibem** – doklad o kontrolním zajištění finančního krytí předpokládaných závazků ve stanoveném limitu výdajů a určeném období.

Článek 2 **Cíle finanční kontroly**

Hlavními cíli finanční kontroly jsou

- a) správnost finančních a majetkových operací, tj. dodržování platných právních předpisů a vnitřních předpisů města při hospodaření s veřejnými prostředky města;
- b) hospodárnost, účelnost a efektivnost při hospodaření s veřejnými prostředky města;
- c) zjišťování nesrovnalostí, rizik a nedostatků při hospodaření s veřejnými prostředky města;
- d) poskytování včasných a spolehlivých informací vedení města o nakládání s veřejnými prostředky, o provádění hospodářských operací, o průkazném účetním zpracování těchto operací, o zjištěných rizicích.

Článek 3 **Systém finanční kontroly**

1. Systém finanční kontroly na úrovni města tvoří
  - a) vnitřní kontrolní systém
    - řídicí kontrola – finanční kontrola nakládání s veřejnými prostředky města, zajišťovaná při přípravě hospodářských operací (před jejich schválením), průběžně během realizace až po konečné vyhodnocení
    - interní audit – není podle § 29 odst. 6 zákona o finanční kontrole prováděn, kontrolní opatření jsou zohledněna v systému řídicí kontroly
  - b) veřejnosprávní kontrola – u zřízených příspěvkových organizací a u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory z rozpočtu města
2. Systém finanční kontroly je pravidelně jednou ročně vyhodnocován v rámci zpracování roční zprávy o výsledcích finančních kontrol dle § 32 - § 33 vyhlášky č. 416/2004 Sb.
3. Působnost vedoucích zaměstnanců je vymezena samostatnými předpisy města.
4. Podpisové vzory jednotlivých odpovědných osob jsou uvedeny v metodickém pokynu č. MP/23, Podpisový řád pro účetní a finanční kontrolu.

Část II. **Vnitřní řídicí kontrola**

Článek 4 **Základní vymezení vnitřní řídicí kontroly**

1. Provádění vnitřní řídicí kontroly vymezuje § 25 - § 27 zákona o finanční kontrole. Její provádění na všech stupních řízení patří k základním povinnostem osob uvedených v článku 1 odst. 2. a 3. tohoto metodického pokynu.
2. Vedoucí zaměstnanci jsou povinni zejména
  - a) přesvědčovat se o plnění svých příkazů a opatření, v případě potřeby příkazy a opatření doplňovat a aktualizovat;
  - b) organizovat a provádět kontrolu tak, aby byly včas odhalovány případné nedostatky, zjištěny jejich příčiny a vymezena osobní odpovědnost zaměstnanců za vznik nebo trvání nedostatků;

- c) vyhodnocovat a hlásit nadřazenému závažné nedostatky, které zjistili, zejména porušení předpisů, hlásit také nedostatky, jejichž odstranění není v pravomoci vedoucího zaměstnance, který je zjistil
  - d) na základě výsledků své kontrolní činnosti přijímat opatření k omezení výskytu zjišťovaných nedostatků;
  - e) vypracovat zápis o provedené kontrole, jedná-li se o kontrolu, která byla vedoucímu zaměstnanci nařizována nebo která byla provedena v souladu s plánem kontrolní činnosti.
3. Přenesením odpovědnosti za provádění kontroly na podřízené se vedoucí zaměstnanci nezavazují odpovědnosti za včasnost a oprávněnost kontroly ve své působnosti a za využívání jejich výsledků v řízení.
4. Vnitřní řídicí kontrola se provádí ve třech stupních
- a) předběžná – schvalovací postupy
  - b) průběžná – operační postupy
  - c) následná – revizní postupy

Článek 5 Předběžná řídicí kontrola

1. Předběžnou kontrolu vykonávají příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní. V případě nepřítomnosti lze sloučit funkci správce rozpočtu a hlavní účetní.
2. Předběžná kontrola se uskutečňuje v těchto fázích
  - a) před vznikem nároku na veřejný příjem do rozpočtu města nebo na jiné majetkové plnění
    - **provádí příkazce operace**
    - jedná se o stanovení a vymezení nároku města z budoucí hospodářské operace, např. plnění ze smluv (nájemné, kupní cena, dotace, dar apod.), plnění z místních poplatků, daní, rozhodnutí, usnesení, zákonných nároků atd.
    - kontrolu zajistí a potvrdí podpisem příkazce operace ve své působnosti na daném dokumentu nebo na průvodce k tomuto dokumentu
    - schvalovací postupy příkazce operace:
      - soulad připravované operace se stanovenými úkoly a záměry města
      - správnost operace – dodržení platných právních předpisů a vnitřních předpisů města a dodržení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti
      - vyloučení rizik, případně přijetí opatření
      - doložení připravované operace věcně správnými a úplnými podklady
  - b) po vzniku nároku na veřejný příjem do rozpočtu města nebo na jiné majetkové plnění
    - **provádí příkazce operace a hlavní účetní**
    - jedná se o úkony směřující k vlastnímu výběru příjmů rozpočtu – převodem na bankovní účet města nebo platbou hotovosti do pokladny města, případně jiná forma plnění
    - kontrolu zajistí a potvrdí podpisem příkazce operace ve své působnosti a hlavní účetní
    - schvalovací postupy příkazce operace:
      - správnost dlužníka, výše a splatnost nároku
      - podpisem potvrdí správnost očekávaného příjmu či plnění na průvodce k účetnímu předpisu nároku
      - předá hlavní účetní
    - schvalovací postupy hlavní účetní:
      - soulad podpisu příkazce operace s podpisovým vzorem
      - soulad dlužníka, výše nároku, splatnost
      - jiné skutečnosti a doložení účetního případu v souladu se zákonem o účetnictví
      - podpisem na průvodce k účetnímu dokladu schválí zaúčtování nároku a následné přijetí platby či plnění z hospodářské operace do účetnictví města
      - pokud zjistí nedostatky, přeruší schvalovací postup a předá podklady příkazci operace k jejich odstranění
      - v případě, že výběr příjmů či plnění nároku není uskutečněno v souladu s předpisem, pak vyrozumí bez zbytečného odkladu příkazce operace k přijetí opatření
  - c) před vznikem závazku k veřejnému výdaji z rozpočtu města nebo jinému majetkovému plnění
    - **provádí příkazce operace a správce rozpočtu**
    - jedná se o stanovení a vymezení závazku města z budoucí hospodářské operace, např. plnění ze smluv, objednávek, rozhodnutí, usnesení, zákonných povinností atd. (veškeré výdaje rozpočtu města – běžné provozní, investiční, dotace, dary, půjčky, splátky apod.)

- kontrolu zajistí a potvrdí podpisem příkazce operace ve své působnosti na daném dokumentu nebo na průvodce k tomuto dokumentu
- schvalovací postupy příkazce operace:
  - nezbytnost připravované operace v souladu se stanovenými úkoly a záměry města
  - správnost operace
  - dodržení platných právních předpisů a vnitřních předpisů města a dodržení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti
  - dodržení postupů a podmínek stanovených pro zadávání veřejných zakázek
  - vyloučení rizik, případně přijetí opatření
  - doložení připravované operace věcně správnými a úplnými podklady
  - podpisem potvrdí správnost budoucího výdaje či plnění na průvodce k účetnímu předpisu závazku
  - předá správci rozpočtu
- dále se jedná o prověření souladu operace s rozpočtem města
- kontrolu zajistí a potvrdí podpisem správce rozpočtu na průvodce k dokumentu
- schvalovací postupy správce rozpočtu:
  - prověření, zda byla operace ověřena příkazcem operace
  - ověření rozpočtové skladby
  - soulad se schváleným nebo upraveným rozpočtem města, případně rozpočtovým provizoriem
  - vazba na zdroje financování
  - soulad se zákonem stanovenými pravidly pro financování činností města
  - rozpočtová rizika
  - podpisem potvrdí na průvodce rozpočtové krytí a dodržení rozpočtové kázně
  - pokud zjistí nedostatky, přeruší schvalovací postup a předá podklady příkazci operace k jejich odstranění
  - charakter příslibu finančního krytí závazků je uveden v rozpisu schváleného rozpočtu města na příslušný rozpočtový rok, případně upraveného rozpočtu jako:
    - limitovaný příslib (dodavatel a částka není známo) – stanoven dle rozpočtové skladby nebo
    - individuální příslib (dodavatel a částka je známo) – dotační projekty, investiční nebo mimořádné neinvestiční akce, půjčky, dotace, jednorázové výdaje s mimořádnou hodnotou
- d) po vzniku závazku k veřejnému výdaji z rozpočtu města nebo jinému majetkovému plnění
  - **provádí příkazce operace a hlavní účetní**
  - jedná se o úkony směřující k vlastní úhradě výdajů rozpočtu – převodem na bankovní účet města nebo platbou hotovosti z pokladny města, případně jiná forma plnění
  - kontrolu zajistí a potvrdí podpisem příkazce operace ve své působnosti a hlavní účetní
  - schvalovací postupy příkazce operace:
    - správnost věřitele, výše a splatnost závazku
    - soulad s limitovaným nebo individuálním příslibem
    - podpisem potvrdí správnost budoucího výdaje či plnění na průvodce k účetnímu předpisu nároku
    - předá hlavní účetní
  - schvalovací postupy hlavní účetní:
    - soulad podpisu příkazce operace s podpisovým vzorem
    - soulad věřitele, výše závazku, splatnost
    - soulad podpisu správce rozpočtu s podpisovým vzorem
    - ověření limitovaného nebo individuálního příslibu
    - jiné skutečnosti a doložení účetního případu v souladu se zákonem o účetnictví
    - podpisem na průvodce k účetnímu dokladu schválí zaúčtování závazku a následně provedení úhrady či plnění z hospodářské operace do účetnictví města
    - pokud zjistí nedostatky, přeruší schvalovací postup a předá podklady příkazci operace k jejich odstranění, případně správci rozpočtu

3. Předběžná řídicí kontrola hospodářské operace se tedy provádí podle následujícího schématu:

hospodářská operace	okamžik kontroly	podpisový záznam
PŘÍJMY		
před vznikem nároku na veřejný příjem nebo jiné plnění	před uzavřením smluvního vztahu (správnost a oprávněnost smlouvy, objednávky, rozhodnutí, usnesení, vyhlášky ...)	příkazce operace
po vzniku nároku na příjem nebo jiné plnění	před zaúčtováním pohledávky (správnost nároku dle smlouvy, objednávky, rozhodnutí, usnesení, vyhlášky, ze zákona. ...)	příkazce operace
	zaúčtování pohledávky a přijetí platby (podpisové vzory, správnost nároku a dlužníka, jiné skutečnosti účetního dokladu)	hlavní účetní
VÝDAJE		
před vznikem závazku k veřejnému výdaji nebo jinému plnění	před uzavřením smluvního vztahu (správnost a oprávněnost smlouvy, objednávky, rozhodnutí, usnesení, vyhlášky ...)	příkazce operace
	rozpočtové krytí závazku (soulad se schválenými výdaji, pravidla financování, zdroje financování ...)	správce rozpočtu
po vzniku závazku k veřejnému výdaji nebo jinému plnění	před zaúčtováním závazku (správnost závazku dle smlouvy, objednávky, rozhodnutí, usnesení, vyhlášky, ze zákona ....)	příkazce operace
	zaúčtování závazku a provedení úhrady (podpisové vzory, správnost závazku a věřitele, jiné skutečnosti účetního dokladu)	hlavní účetní

- V případě, že v rámci jednotlivých stupňů předběžné kontroly budou zjištěny nedostatky, nemohou být tyto operace do doby jejich odstranění realizovány.
- Každý okamžik předběžné řídicí kontroly je potvrzen podpisem osoby v dané pozici podle aktuálního dispozičního oprávnění a podpisového vzoru, který je definován metodickým pokynem č. MP/23, Podpisový řád pro účetní a finanční kontrolu. Podpis je připojen na daný dokument nebo na interní průvodku k dokladu, který vypracovává účetní.

Článek 6 Průběžná řídicí kontrola

- Průběžnou řídicí kontrolu vykonávají starosta, místostarosta, vedoucí zaměstnanci v rámci své působnosti, kontrolní výbor, finanční výbor.
- Při výkonu průběžné řídicí kontroly se přiměřeně použijí postupy a metody jako u předběžné řídicí kontroly.
- Průběžná řídicí kontrola je zaměřována především na tyto skutečnosti
  - bezhotovostní platební styk, neoprávněné zásahy;
  - peněžní prostředky v hotovosti a ceniny, jejich inventarizace, ochrana, bezpečná manipulace;
  - soulad příjmů a výdajů s doklady o pohledávkách či závazcích, fyzické odsouhlasení, hospodárnost, efektivnost, účelnost;
  - správa pohledávek, vymáhání, informovanost o dlužnících;
  - plnění závazků, dodržování splatnosti, hrozba sankcí;
  - vyřizování reklamací;
  - neoprávněné nakládání s majetkem města;
  - ochrana, evidence, správnost, úplnost a průkaznost záznamů o nakládání s majetkem města;
  - stav zásob, jejich pohyb a využívání, ochrana správnost, úplnost a průkaznost záznamů o nich;
  - zpracování platů včetně daňové agendy, agendy sociálního a zdravotního pojištění, správnost, plnění termínů, kompletnost dokumentace, ochrana osobních údajů;

- k) zaznamenávání skutečných operací v účetnictví města, porovnání dokladů s účetními zápisy, časová a věcná souvislost;
- l) předávání účetních, finančních a jiných výkazů, hlášení, vyúčtování či vypořádání;
- m) dodržování příslušných právních předpisů a vnitřních předpisů města;
- n) kontrola plnění přijatých nápravných opatření.

Článek 7 Následná řídicí kontrola

1. Následnou kontrolu vykonávají starosta, místostarosta, vedoucí zaměstnanci v rámci své působnosti, kontrolní výbor, finanční výbor, případně může být zajištěna externím způsobem.
2. Následná kontrola je zaměřována na vybraný vzorek operací a vyhodnocuje zejména
  - a) soulad údajů uvedených v účetním systému města s údaji v evidencích a dokladech;
  - b) soulad s právními předpisy a vnitřními předpisy města;
  - c) předcházení rizik, dodržování opatření.

Článek 8 Vnitřní řídicí kontrola v příspěvkových organizacích

1. Město jako zřizovatel příspěvkových organizací zajistí zavedení a fungování systému vnitřní řídicí kontroly dle zákona o finanční kontrole i v těchto organizacích. Podrobnější požadavky stanoví město metodickým pokynem.
2. Systém finanční kontroly je pravidelně jednou ročně vyhodnocován v rámci zpracování roční zprávy o výsledcích finančních kontrol dle § 32 - § 33 vyhlášky č. 416/2004 Sb., v níž město zpracovává údaje a informace také za své zřízené příspěvkové organizace.

Část III. Vnější veřejnosprávní kontrola

Článek 9 Základní vymezení vnější veřejnosprávní kontroly

1. Provádění vnější veřejnosprávní kontroly vymezuje § 9 - § 11 zákona o finanční kontrole.
2. Město provádí veřejnosprávní kontrolu v těchto případech
  - a) u zřízených příspěvkových organizací (provozní a investiční dotace, dary, půjčky);
  - b) u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory z rozpočtu města (dotace, dary, půjčky).
3. Vnější veřejnosprávní kontrola se provádí ve třech stupních
  - a) předběžná;
  - b) průběžná;
  - c) následná.

Článek 10 Veřejnosprávní kontrola u příspěvkových organizací města

1. Město jako zřizovatel příspěvkových organizací města kontroluje hospodaření s veřejnými prostředky města před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně.
2. Kontrolu ze strany zřizovatele vykonávají pověřeni zaměstnanci příslušných odborů, finanční nebo kontrolní výbor města, podle potřeby lze také zajistit externím způsobem. Kontrola může být vykonána na místě nebo jinou formou než na místě.
3. Ředitel příspěvkové organizace je povinen poskytnout součinnost, potřebné doklady a vytvoření podmínek pro výkon kontroly.

4. Pravidla pro výkon veřejnosprávní kontroly v příspěvkových organizacích stanoví zřizovatel metodickým pokynem.
5. Pokud u příspěvkové organizace bude provedena veřejnosprávní kontrola jinými oprávněnými subjekty, podá ředitel neprodleně informaci zřizovateli.

Článek 11

Veřejnosprávní kontrola u žadatelů a příjemců finanční podpory z rozpočtu města

1. Předběžná kontrola se uskutečňuje před rozhodnutím o schválení poskytnutí finanční podpory. Posuzuje se soulad s právními i vnitřními předpisy, se záměry města, výhodnost řešení.
2. Průběžná kontrola se zaměřuje na dodržování podmínek a pravidel stanovených v uzavřené smlouvě. Vyhodnocuje případné přizpůsobení operace změnám a novým skutečnostem.
3. Předběžnou a průběžnou kontrolu zajišťuje příslušný příkazce operace na základě podkladů předaných žadatelem či příjemcem.
4. Následná kontrola prověřuje zejména věrné zobrazení skutečností o hospodaření s veřejnými prostředky – v účetnictví, v předloženém vyúčtování apod., soulad nakládání s veřejnými prostředky s právními předpisy, kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, vyhodnocení možných rizik.
5. Následnou kontrolu zajišťují pověření zaměstnanci příslušných odborů, finanční nebo kontrolní výbor města, podle potřeby lze také zajistit externím způsobem.
6. Kontrola může být provedena na místě nebo jinou formou než na místě.
7. Výkon předběžné a průběžné kontroly se řídí vnitřními předpisy města pro poskytování veřejné finanční podpory z rozpočtu města¹, případně individuálními postupy v konkrétních případech.

Článek 12

Veřejnosprávní kontrola na místě

1. Při výkonu veřejnosprávní kontroly na místě se postupuje podle pravidel a mechanismů ustanovených v příslušných právních předpisech.
2. Povinné písemné náležitosti kontroly na místě
  - a) pověření k provedení veřejnosprávní kontroly na místě (pověřuje starosta)
  - b) oznámení o provedení veřejnosprávní kontroly na místě
  - c) protokol o výsledku veřejnosprávní kontroly na místě (kontrolní orgán)
3. Provedení veřejnosprávních kontrol na místě schvaluje Rada města Slavičína, a to buď jako roční plán kontrol nebo jako jednotlivé kontroly dle potřeby.

Část IV.

Závěrečná ustanovení

Článek 13

Společná a zrušovací ustanovení, účinnost

1. Dispoziční oprávnění pro výkon jednotlivých úrovní finanční kontroly jsou vymezena metodickým pokynem č. MP/23 Podpisový řád pro účetní a finanční kontrolu.
2. Přizvaná externí osoba se na výkonu finanční kontroly může podílet dle pověření starosty, a to na základě živnostenského oprávnění nebo na základě dohody o provedení práce.
3. Tento metodický pokyn zrušuje metodický pokyn Rady města Slavičína č. 22/2013 ze dne 03.12.2013.
4. Tento metodický pokyn nabývá platnosti dnem schválení Radou města Slavičína a účinnosti dnem

Podpis: .....
starosta

Podpis: .....
místostarostka

_____